Anul al XXIII-lea No. 7568

Sîmbătă 2 Octombrie 1910

FONDATOR
ALEX. V. BELDIMANU

PUBLICITATEA CONCEDATĂ EXCLUSIV
Agenției de Publicitate
CAROL SCHULDER & Comp.
Strada Karageorgevici No. 18.—Telefon 8/8

BIROURILE ZIARULUI:
București, Strada Sărindar No. 11

Adevĕrul

DIRECTOR POLITIC
CONST. MILLE

ABONAMENTE:
Un an . . . : Lei 16.— | Trei luni . . . Lei [illegible]
Șase luni . . . „ 8.— | O lună . . . „ [illegible]
Pentru străinătate prețul este îndoit.

TELEFON:
Direcția și Administrația No. 14/10
Redacția: cu Capitala „ 14/10
„ „ Provincia „ 14/99
„ „ Străinătatea „ 12/40

5 BANI UN NUMĂR

Apare zilnic cu ultimele știri telegrafice și telefonice de la corespondenții noștri

UN NUMĂR BANI 5

Carpiștiĭ și zvonul de remaniare

— Articol din care se va vedea spaima ce i-a cuprins pe junimiștĭ la zvonul că se remaniază cabinetul —

E foarte curioasă situația din lagărul carpist. Acum cîteva zile au ținut să dezmintă afirmația înregistrată de noĭ că mulțĭ fruntașĭ junimiștĭ anunță că peste cîteva zile vom avea un guvern Carp, iar aseară „Conservatorul", constatînd probabil efectul acesteĭ dezmințirĭ, s'a hotărît să precizeze nu data venireĭ d-luĭ Carp la guvern, ci data plecăreĭ guvernuluĭ spunînd că „*nu e de cît o chestiune de două saŭ treĭ săptămînĭ*".

Așa maĭ merge: guvernul acesta e pe ducă, — aceasta e cert. E indiferent dacă ziarul „Conservatorul" se înșală asupra dateĭ schimbăreĭ regimuluĭ. Se poate să treacă maĭ mult de treĭ săptămînĭ, după informațiile noastre d. Brătianu se va maĭ crampona nu treĭ săptămînĭ, ci treĭ lunĭ. Dar e definitiv hotărîtă retragerea liberalilor de la putere, hotărîtă și de rege, impusă liberalilor și de situația lor politică.

Dacă partidul d-luĭ Carp e sigur că va lua succesiunea și maĭ ales dacă se simte în stare să guverneze în contra liberalilor și a takiștilor, atuncĭ ar trebui să-ĭ vedem foarte calmĭ. Sînt însă foarte agitațĭ și dovada cea maĭ bună e că la cel maĭ neverosimil svon, defavorabil lor, tresar și amenință.

Acum cîteva zile s'a lansat un zvon archi-ridicul și anume că d. Brătianu ar fi preocupat de remaniarea cabinetuluĭ.

Firește că dacă ar fi ceva adevărat din acest zvon, dacă s'ar înlocui măcar un singur ministru, aceasta ar fi o indicație că d. Ionel Brătianu nu numaĭ că n'are de gînd să plece nicĭ peste treĭ lunĭ dar că pregătește atmosfera pentru prezidarea alegerilor generale.

Cine însă își dă bine seama de situația partiduluĭ liberal, cine știe ce se petrece în sînul conducătorilor luĭ, e perfect încredințat că d. Brătianu nu va face absolut nicĭ o încercare pentru a maĭ prelungi existența guvernuluĭ și în Decembrie se va retrage.

Dacă este așa, apoĭ ce rost maĭ are remaniarea și care om politic serios va primi să intre guvern pentru două-treĭ lunĭ?

* * *

Carpiștiĭ s'aŭ alarmat însă la zvonul remanieréĭ, ceia ce înseamnă nu numaĭ că n'aŭ o indicație asupra venireĭ lor la guvern, dar pun chiar la îndoială schimbarea regimuluĭ.

„Conservatorul" discută, cu aprindere acest zvon și vrea să dovedească că remaniarea nu se poate face!

Argumentele sînt foarte nostime și merită să le relevăm.

Intre altele „Conservatorul" pentru a arăta cît de răŭ staŭ liberaliĭ scrie:

...„*Și pentru dovada acestuĭ fapt vrea oare un alt indiciŭ maĭ bun de cît alegerile parțiale din anul trecut cînd nu numaĭ că a fost bătut pe toată linia, dar organizațiĭ întregĭ din provincie treceaŭ în mod fățiș pentru a vota cu opoziția?*"

Așa e. Dar se știe că liberaliĭ aŭ fost bătuțĭ pe toată linia de takiștĭ și decĭ e cam ridicul ca în virtutea triumfurilor takiste partidul d-luĭ Carp să ceară puterea și regele să le facă acest chef de a nesocoti indicația corpuluĭ electoral și să formeze un guvern personal.

Maĭ departe „Conservatorul" face o mărturisire prețioasă:

...„*Actualul guvern nu e de cît un fel de oligarhie zdrențuită și incapabilă, care nu s'a putut menține pînă acum de cît prin indolența opozițieĭ; gata a se prăbuși la cea maĭ mică adiere; fără nicĭ un sprijin în țară și nebucurîndu-se de nicĭ o autoritate morală și unuĭ astfel de guvern-rușine îĭ maĭ arde de remaniere?*"

Mărturisim că nu e tocmaĭ abil ca „oligarchia albă" care este ceva maĭ zdrențuită de cît „oligarchia roșie" băgată în cele maĭ grase cașcavalurĭ, să vorbească de... *indolența* opozițieĭ după ce treĭ anĭ aŭ dat un concurs efectiv guvernuluĭ d-luĭ Brătianu.

E pur și simplu comic acest limbagiŭ.

Dar din teama aceasta a carpiștilor ca nu cumva d. Brătianu să maĭ facă o remaniere, transpiră nesiguranța lor atît asupra dateĭ cît și asupra moduluĭ în care se va opera schimbarea regimuluĭ.

Reproșul ce-șĭ fac însă azĭ carpiștiĭ că aŭ fost... *indolențĭ*, e un fel de *mea culpa* foarte dureros.

Intr'adevăr foarte „indolențĭ" aŭ fost carpiștiĭ, cînd în două saŭ treĭ rîndurĭ, s'aŭ pus de-a curmezișul acțiuneĭ de răsturnare pornită de takiștĭ și maĭ ales de o neiertată „indolență" a fost atitudinea carpiștilor în chestia Contenciosuluĭ cînd dacă s'ar fi hotărît la o acțiune paralelă cu takiștiĭ ar fi răsturnat, cu siguranță, regimul brătienist.

E dar imprudent și comic din partea carpiștilor să vorbească de indolența opozițieĭ, adică de cartelul lor cu guvernul, să se laude cu triumful electoral al takiștilor și să ajungă apoĭ la concluzia că lor li se cuvine guvernul!

R. X.

Centenarul uneĭ Universitățĭ

Cum gîndesc învățațiĭ,—cum vorbesc.—Citațiĭ instructive

Universitatea din Berlin și-a serbat zilele acestea o sută de anĭ de la întemeiarea eĭ. Cu această vîrstă, ea este una din cele maĭ tinere universitățĭ ale Germanieĭ, — dar întemeiată în momentele cele maĭ de grea cumpănă pentru regatul Prusieĭ, ea a progresat repede și este astăzĭ un focar al științeĭ. Maĭ mult, însășĭ existența eĭ, este dovada vie, că un stat poate trece peste toate mizeriile materiale, dacă știe să-șĭ menție cultura și civilizațiunea și că maĭ mult de cît toate forțele militare, prețuesc cele intelectuale.

Această convingere s'a impus întotdeauna cînd o țară s'a arătat a fi în primejdie, — ea s'a impus și în Prusia. Motivînd întemeiarea universitățeĭ din Berlin, Frederic Wilhelm III, ctitorul eĭ, a spus: „Trebue să compensăm cu puterĭ intelectuale, ceia ce am perdut ca puterĭ fizice". Și universitatea din Berlin a îndeplinit scopul eĭ.

*

Cu ocazia serbăreĭ centenaruluĭ, numeroase cuvîntărĭ s'aŭ rostit. Ideile carĭ aŭ predomnit în aceste cuvîntărĭ, — merită să fie aduse la cunoștința publiculuĭ nostru, în actualele împrejurărĭ maĭ ales, cînd s'aŭ găsit oamenĭ carĭ să proclame că întunericul e lumină și că în acest întuneric stă progresul în viitor al poporuluĭ nostru. Aceștĭ oamenĭ aŭ mers pînă la a nega, în numele unuĭ naționalism care abuzează de acest nume, însemnătatea științeĭ. Și cuvîntul acestor oamenĭ are răsunet tocmaĭ la tineretul universitar, la acela care trebue să fie purtătorul lumineĭ. Orĭ ce om sincer și cu judecată trebue să vadă cu durere aceasta și să privească cu îngrijire într'un viitor care ar fi dominat și făurit de o generație crescută în asemenea părerĭ.

Credem de aceia că facem un real serviciŭ și tineretuluĭ nostru și publiculuĭ, spicuind din cuvîntările ce s'aŭ rostit la serbările din Berlin, acele părțĭ carĭ arată ideile de care sînt pătrunșĭ mariĭ învățațĭ, carĭ fac fala nu numaĭ a universitățeĭ berlineze, dar a științeĭ universale.

*

Impăratul Wilhelm II, acest bărbat pătruns de ideile medievale asupra regalitățeĭ, știe totușĭ în deajuns aprecia știința. Pe aceasta, așa a urat el, universitatea s'o cultive, „să cultive — citam textual — știința adevărată care, după cum a spus atît de nimerit Humboldt, provine din suflet și se sădește în suflet, transformînd caracterele și creînd caractere. Ea face aceasta cu nobila libertate, care-șĭ dă singură legĭ, și cu înaltul simțimînt de a fi administratoarea uneĭ comorĭ, *care e dăruită omenireĭ întregĭ*. Communis omnium thesaurus situs est in magnis veritatibus. Tot adevărul însă este al luĭ Dumnezeu și spiritul luĭ influențează orice operă, ce decurge din adevăr și spre dînsul tinde acest spirit al adevăruluĭ".

Impăratul a maĭ anunțat, după cum se știe din telegrame, că o subscripție particulară a da aproape 12 milioane de leĭ, carĭ au fost pușĭ la dispoziția sa pentru scopurĭ științifice. Baniĭ au fost subscrișĭ în cercurile comerciale și industriale. Un singur comerciant din Berlin a semnat un milion de leĭ.

La cuvîntarea împăratuluĭ a răspuns rectorul universitățeĭ, profesorul Erich Schmidt. Cuvîntarea acestuia trebuia să fie bine înțeles un elogiu la adresa împăratuluĭ. Era aceasta o datorie de curtenie pe care profesorul Schmidt a îndeplinit-o cu acel tact și acea măsură, care se cuvin învățatuluĭ. Cu toate acestea e caracteristic modul cum a terminat rectorul cuvîntarea sa, el a terminat'o cu strigătul: „*Trăiască libertatea!* Trăiască împăratul!"

*

La serviciul religios ce s'a oficiat în noul dom, preotul Kaftan decanul facultățeĭ de teologie, a rostit o predică, din care extragem următoarele:

„Trebue să ne amintim în totdeauna de cuvintele luĭ Frederic Wilhelm III. carĭ aŭ fost programul pentru întemeierea universitățeĭ berlineze: „Statul trebue să înlocuiască prin puterĭ intelectuale, ceia ce a perdut ca puterĭ fizice". *Trebue să ținem în seamă statul, totușĭ însă aceasta nu trebue să meargă atît de departe încît să ne lăsăm a fi redușĭ ca să ne abatem de la drumul spre adevăr. In libertate trebue să slujim adevăruluĭ, și pentru această slujbă e nevoe de autocritică, abnegațiune și chiar de curajul de a suferi martiriul*".

Din marele discurs de salutare a rectoruluĭ, rostit în noua aulă a universitățeĭ, reproducem sfîrșitul:

„Fie ca în toate timpurile să se cultive și perfecționeze aci, cu fidelitate și în libertate; să se îmbogățească chiar de ceĭ aleșĭ pe căĭ pînă acum nebătătorite, ceia ce muritoriĭ aŭ produs nemuritor. Salus intrantibus!"

Cînd au trecut pe dinaintea rectorilor reprezentanțiĭ diferitelor universitățĭ pentru a-l felicita, s'a produs și un incident caracteristic. După ce în numele universitătilor romane vorbiseră Poincarré și rectorul universitățeĭ din Padua, — s'a citit numele delegaților. La citirea numeluĭ celuĭ din Coimbra, — s'a produs un moment — tăcere, apoĭ aplauze aŭ salutat noua republică portugheză

*

Așa vorbesc învățațiĭ, adevărațiĭ învățațĭ. Libertate și adevăr, adevăr în toate, adevăr cu orice preț, chiar cu acela al viețeĭ! Adevărul poate el însă fi ură? Libertatea poate ea implica restrîngerea dreptuluĭ libereĭ cugetărĭ pentru un singur om măcar?

Accia carĭ cred să ducă poporul nostru spre progres cu ideile lor retrograde, cu dușmănirea științeĭ, cu ura cultivată cu diabolică îndemînare, vor suferi, într'o zi grele mustrărĭ de conștiință, întru cît aŭ așa ceva.

Căcĭ principiile de lumină și libertate, de toleranță și umanitate pe carĭ le-a radiat din prima zi chiar universitatea din Berlin, pe carĭ le-au propovăduit de acolo un Fichte și un Humboldt și atîtea alțĭ corifeĭ aĭ gîndireĭ și științeĭ, pînă în ziua de azĭ, — aceste principiĭ au ridicat Prusia de unde căzuse după Iena, la înălțimea la care se găsește astăzĭ. Naționalismul curat și sincer, nu implică nicĭ exclusivism, nicĭ ură, ci din contra nu poate să se manifesteze de cît pe baza celuĭ maĭ larg umanitarism.

Centenarul universitățeĭ din Berlin, la care au luat parte universitățĭ din toate părțile lumeĭ, este un simbol al universalitățeĭ științeĭ omeneștĭ, o manifestațiune a spirituluĭ de solidaritate ce leagă popoarele civilizate, o dovadă că în vremea noastră, nicĭ un popor nu poate trăi de cît în comunicațiune cu celelalte și că toate nu pot să progreseze și să prospereze de cît avînd aceia ce rectorul universitățeĭ a pus, în cuvîntarea pentru împărat, înaintea acestuia: libertatea.

E.

Guvernul înaintea justițieĭ

In nenumărate rîndurĭ justiția țăreĭ a avut înaintea sa ca împricinat guvernul actual. In privința aceasta, n'a fost regim maĭ recidivist ca cel de astăzĭ.

Cîtă vreme a stat în picioare legea Contenciosuluĭ regimul defila regulat înaintea Curțeĭ de Casație, care nu odată i-a anulat revoltătoarele acte de ilegalitate și arbitrar

Graba pusă spre a desființa Contenciosul nu l'a scutit ca după desființare chiar, în două procese rezolvate zilele trecute, Casația să anuleze actele ilegale și decrete regale zmulse suveranuluĭ prin surprindere.

A fost un punct de onoare pentru justiție să se arate pînă la sfîrșit unicul refugiŭ al celor ce caută dreptate față de arbitrarul guvernamental.

Erĭ, din noŭ, justiția a avut de cercetat una din samavolniciile guvernuluĭ.

Inaintea tribunaluluĭ Ilfov, s'a înfățișat procesul intentat ministeruluĭ de interne pentru confiscarea uneĭ edițiunĭ de 20.000 de foĭ a ziaruluĭ „Dimineața". D. avocat Pantazi, cu acel spirit de perspicacitate cu care analizează în totdeauna faptele și numaĭ faptele, a stabilit pe deplin ilegalitatea, paguba pricinuită și a arătat ce ar ajunge libertatea preseĭ dacă asemenea acte ar rămînea nesancționate de justiție.

Directorul „Adevăruluĭ", evident, urmărește cu acest proces cauza prețioasă a libertățeĭ preseĭ și punînd-o în mîinele justițieĭ a arătat de unde așteaptă presa ocrotirea eĭ.

Numaĭ cînd se va vedea ocrotită de justiție, atuncĭ cînd sfînta dreptate e cu ea, presa va găsi din ce în ce maĭ mult în sine însășĭ prestigiul și datoria de a rămîne în limitele legeĭ și ale drepteĭ conștiințĭ.

Saturn

Ce e cu ideile?

Tocmaĭ în zilele cînd presa d-luĭ Carp — de care însă d-sa se leapădă cu energie — se lamenta că nu se discută ideĭ, ci se înregistrează numaĭ combinațiunĭ și cancanurĭ, tocmaĭ atuncĭ a căzut scrisoarea d-luĭ deputat de Ilfov, Moruzzi.

In scrisoarea aceasta se amintea un punct foarte important pentru politica de ideĭ.

Deputatul de Ilfov arăta că în chestiunea desființăreĭ Contenciosuluĭ era vorba de o retragere a întregeĭ opozițiunĭ din Cameră, ceea ce negreșit ar fi atras după sine saŭ căderea imediată a guvernuluĭ, saŭ cel puțin retragerea proectuluĭ de desființare a Contenciosuluĭ.

Care a fost însă atitudinea carpiștilor? D. Carp atacase violent desființarea Contenciosuluĭ — cînd a venit însă vorba de a sancționa vorba cu fapta, s'a schimbat politica!

Pe de-o parte lĭ s'a părut carpiștilor că a răsturna guvernul pentru desființarea uneĭ legĭ care era maĭ cu seamă opera takiștilor era a aduce prea multă apă la moara acestora. Iar pe de altă parte, nepactizînd cu takiștiĭ în această chestie, carpiștiĭ, după ce aŭ tras cîteva rachete în onoarea Contenciosuluĭ, îșĭ asiguraŭ o nouă combinațiune cu guvernul împotriva d-luĭ Take Ionescu. Puțin le păsa însă că astfel daŭ o mînă de ajutor la zugrumarea Contenciosuluĭ și răpesc țăreĭ unica garanție contra arbitraruluĭ guvernamental.

Eĭ bine, credețĭ oare că presa d-luĭ Carp a relevat din acest punct de vedere importanța scrisoriĭ ce ne-a adresat d. deputat Moruzzi?

Din contra, a făcut zeflemele și a brodat cancanurĭ pe socoteala alegereĭ d-luĭ Moruzzi — dar s'a ferit să sufle o vorbă de atitudinea carpiștilor în chestia Contenciosuluĭ.

Tot așa s'a ferit să sufle o vorbă despre întrebarea noastră prin care arătam că dacă sînt atît de siguri că iaŭ guvernul, de ce carpiștiĭ nu se grăbesc a face cunoscut cu o oră maĭ înnainte ce vor face cu legile votate de liberalĭ?

Iată atîtea ocaziĭ de a discuta ideĭ. Unde e discuția? Unde sînt ideile?

Silențiu lugubru!

Luăm act de el și vom ști să-l amintim la vreme.

P. O.

NAZBITII

Argumentul decisiv!

Se vede că a fost o tactică infernală a carpiștilor de a umbla cu argumente două la o para, cînd era vorba să justifice pretenția de a pune mîna pe putere.

Argumentul decisiv l'aŭ rezervat pour la bonne bouche—și în adevăr, aseară „Conservatorul" renunță la popularitatea luĭ conu Petrache și face erupție cu argumentul suprem:

— Vom veni la putere fiindcă în toate alegerile parțiale țara s'a pronunțat sistematic..... pentru takiștĭ!

Recunoaștem că aicĭ i-a înfundat în mod iremediabil pe ceĭ de la guvern.

Singura chestie e: ce te facĭ cu takiștiĭ? Afurisită problemă!

Pac

Soarta coloniștilor germani din Dobrogea

— O omisiune a legiĭ pentru acordarea drepturilor politice dobrogenilor —

Pentru azĭ ne propunem să atingem o nouă lipsă a organizațiuneĭ noastre de Stat, maĭ ales în ce privește populațiunea din Dobrogea, această provincie transdanubiană, care pare a servi legiuitorilor noștri ca un soiŭ de cîmp de experiență pentru ideile lor, unele bune, dar altele nesăbuite și dăunătoare.

Se știe că prima preocupare a guvernuluĭ romîn dela 1878, îndată după anexarea Dobrogeĭ, a fost popularea acesteĭ provincii, rămasă pustie din cauza emigrațiunilor produse înainte și în timpul războiuluĭ ruso-romîno-turc.

Dobrogea trebuind să producă, popularea și civilizarea eĭ era o chestie de Stat de prima necesitate. Spre acest scop, s'a propus și s'a admis atuncĭ ideia colonizăreĭ Dobrogeĭ cu romînĭ din țările subjugate, carĭ să contribue astfel la *naționalizarea* acesteĭ provincĭĭ transdanubiene.

Ideia aceasta a fost fericită și bună, căcĭ azĭ ceĭ maĭ marĭ și maĭ harnicĭ proprietarĭ de pămînt dobrogenĭ îĭ avem dintre aceștĭ coloniștĭ romînĭ de dincolo.

Pentru *civilizarea* Dobrogeĭ, în înțelesul larg pe care-l cerea regretatul M. Kogîlniceanu, s'a recurs la colonizarea în parte a Dobrogeĭ cu coloniștĭ germanĭ, carĭ sînt incontestabil un element neprețuit de cultură. Grație înlesnirilor și promisiunilor făcute la timpul săŭ de Stat, vre-o 5.000 de coloniștĭ germanĭ din Rusia și Germania aŭ venit în 1882, 1883 și 1884, după anexare, în Dobrogea, sporind astfel numărul celor 3.000 coloniștĭ ce trăiaŭ pe pămîntul Dobrogeĭ încă de pe timpul dominațiuneĭ turcilor.

Intemeind și locuind sate prospere ca Cogealac, Caramurat, Sarighiol, Tariverde, Colelia, Atmagea, Mangeapunar, Alacap, Ciucurova, Copadin, Malcocĭ, Manuslia, Horoslar, etc., aceștĭ coloniștĭ germanĭ, proprietarĭ a peste 25.000 hectare de pămînt, aŭ fost o pildă și un îndemn fără pereche pentru celelalte populațiunĭ locuitoare din Dobrogea.

Care a fost însă recompensa acestor destoinicĭ și neprețuițĭ coloniștĭ?

Legea d-luĭ Ionel Brătianu, votată în pripă anul trecut, pentru acordarea drepturilor politice locuitorilor din județele Tulcea și Constanța, lovește absolut fără nicĭ un motiv în acest element de ordine și de progres din Dobrogea.

Intr'adevăr, se știe că prin legea în chestiune se acordă drepturĭ politice romînilor de origine, venițĭ din orĭ-ce țară, ca și foștilor supușĭ turcĭ, carĭ se găseau în ziua de 11 Aprilie 1877 în Dobrogea.

Or, peste 5.000 de coloniștĭ germanĭ nu intră în nicĭ una din aceste categoriĭ și ca atare nu pot beneficia de această lege, care face din nemțiĭ dobrogenĭ niște indivizĭ fără patrie, *heimatslose*, cum ar zice eĭ

Și cu toate acestea, eĭ stăpînesc pămînturĭ rurale, carĭ, după Constituție, nu pot fi de cît în mînĭ romîneștĭ, domeniĭ, pe carĭ aŭ fost *împroprietărițĭ* chiar de Statul romîn. Eĭ aŭ purtat neturburațĭ posesia pe aceste proprietățĭ și aŭ exercitat drepturĭ cetățeneștĭ, figurînd în listele electorale comunale.

Este la mijloc, cum se vede, o regretabilă omisiune, pe care o scutim deocamdată de orĭ-ce intențiune răŭ-voitoare, care nicĭ n'ar avea loc, nicĭ sens. Este o omisiune, care jicnește, nedreptățește și aruncă gratuit îndoiala și desnădejdea în niște suflete cinstite și harnice, cărora în loc să li se dea, cum zicea M. Kogîlniceanu, caracterul și simțimintele romîneștĭ, li se deșteaptă ura și sînt împinșĭ să se uite peste hotare.

Relevăm acest defect al legeĭ pripite a d-luĭ Ionel Brătianu, pentru ca tot d-sa să repare omisiunea făcută — și aceasta în interesul bine priceput al cimentăreĭ nouluĭ regim politic ce vrea să introducă în Dobrogea.

I. Rusu-Abrudeanu

→Adeverurĭ←

Remaniarea

Remaniarea guvernuluĭ e cu neputință, crede „Conservatorul", fiindcă „i s'a retras și „creditul de care se bucura în propriul săŭ „partid".

Și adică nu crede „Conservatorul" că cel maĭ bun mijloc de a se recăpăta creditul acesta ar fi tocmaĭ acordarea cîtor-va portofoliĭ?!....

Chiriile

„Independența" socoate că sînt poate și motive electorale pentru carĭ chiriile se urcă mereŭ.

Te pomeneștĭ că una din cauzele urcăreĭ chiriilor este și dezastrul electoral al guvernuluĭ!

Unde daĭ și unde crapă!

Ce economiștĭ!

Un răspuns

— Cine crezĭ că vine la putere?

— Dacă mă întrebaĭ cine pleacă, îțĭ spuneam!

Rigoletto

CHESTIA ZILEI

Pe cîmpul de manevre

Primul ministru: *Generale, te felicit: mi-aĭ dovedit ca un ministru competent am avut și eŭ și pe ăla l'am scos din cabinet!*

Generalul Averescu: *Nu mă lăuda că m'aĭ maĭ lăudat la 1907 și pe urmă știĭ ce mi-aĭ făcut!!*

AVIAȚIUNEA ROMÎNĂ

Aeroplanul Brumărescu

In sala palatuluĭ industrieĭ, din parcul Carol, distinsul nostru inventator Th. Brumărescu, de cînd a expus aeroplanul săŭ entuziasmînd lumea întreagă, n'a încetat nicĭ o zi a lucra la nouĭ perfecționărĭ, cu speranța în suflet.

Pe un timp frumos, avuĭ ocazia a porni din [illegible] spre expoziție, și a vizita pasărea măiastră ce nu așteaptă de cît viața spre a atinge cu aripile eĭ superbe, culmile de nourĭ.

Aviatorul nostru așa de felicitat și sărbătorit de toțĭ oameniĭ de știință, de toate personalitățile marcante, îmĭ dădu iarășĭ explicațiile inovațiilor unice introduse la aeroplanul săŭ.

Printre ele, tuburile cu hidrogen pentru cazul de plutire pe apă al aparatuluĭ, și cablurile de aterisaj, m'aŭ uimit cu totul prin ingeniozitatea lor.

Dar să citez aci spre lămurirea celor ce mă citesc, pasagiĭ din raportul adresat de d. director general al căilor ferate, Al. Cottescu, ministruluĭ de lucrărĭ publice, cu privire la invenția d-luĭ Brumărescu. Iată ce zice acest technician consumat:

„*Am urmărit, în de aproape construcția aparatuluĭ de zburat al d-luĭ Brumărescu și l'am examinat în detaliŭ după terminarea și montarea luĭ definitivă.*

Aparatul d-luĭ Brumărescu este un biplan de o formă specială, care îĭ dă un aspect cu totul diferit de al tuturor biplanelor actuale cunoscute, ca Voisin, Farman, etc.

In aparatul d-luĭ Brumărescu se găsesc realizate toate dispozițiunile de natură a asigura echilibrul necesar aparatuluĭ în zbor, fie în senz longitudinal pentru manevra de ridicare și scoborîre, fie în senz transversal, în caz de viraj la dreapta saŭ la stînga.

La realizarea acestuĭ echilibru longitudinal și transversal contribuesc mult două aripioare adiționale sub planul de susținere posterior, pentru urcare saŭ coborîre. Forma planurilor la suprafețele inferioare ușor concave și cu unghiurĭ de atac bine concepute, îĭ asigură aparatuluĭ o urcare repede și un zbor liniștit.

Maĭ departe d. Cottescu zice:

„*Intre altele, aterisajul a fost foarte bine studiat prin dispozitivul special al suspensiuneĭ elastice combinat pe jocul roților și patinelor.*

„*O dispozițiune foarte fericită care după cîte știŭ eŭ, nu se găsește la nicĭ unul din aparatele existente, este aceea că semi-biplanul d-luĭ Brumărescu nu are nevoe de nicĭ un ajutor pentru lansarea aparatuluĭ.*

—Pilotul pune motorul în mișcare după care își ocupă locul său la cîrmă și aparatul, reținut într'un punct fix printr'o legătură specială, poate fi liberat după voia pilotuluĭ, printr'o manevră ce-ĭ stă la îndemînă fără a se deplasa din pozițiunea sa.

—D. Al. Cottescu conchide astfel:

Păreri [illegible] în fața uneĭ lucrărĭ bine concepute din toate punctele de vedere și în urma acesteĭ constatărĭ și față de meritele excepționale pe care trebue să le recunoaștem d-luĭ Brumărescu, nu mă îndoesc [illegible] că vețĭ binevoi a-ĭ da tot sprijinul și concursul d-v. Nu-ĭ lipsește decît motorul pentru a putea începe imediat experiențele sale. Fiind dată soliditatea aparatuluĭ săŭ, care va putea suporta fără nicĭ un pericol cele maĭ marĭ viteze, și ținînd dată și greutatea aparatuluĭ, care, [illegible] aproape 400 kgr. [illegible] trebui un motor de cel pușin 50 H. P. [illegible] ar trebui să coste pe d. Brumărescu o sumă de aproape 15 miĭ de leĭ.

Ce rezultat a avut acest raport așa de călduros se știe de toțĭ. Ministerul a acordat imediat treĭ miĭ de leĭ d-luĭ Brumărescu care plin de speranțe și bucurie își crezu motorul, vis, pe cale de îndeplinire.

Alte patru miĭ de leĭ sosiră din partea căilor ferate din inițiativa d-luĭ Cezărescu și totul se opri aci.

Increderea în d-l Brumărescu n'a dispărut, lumea științifică, techniciani ceĭ maĭ pricepuțĭ îl ridică în slavă atît pe dînsul cît și invenția sa. Dar, totul în mod platonic, nicĭ un gest mărinimos nu pornește pe drum de sosire motorul așa de așteptat de aviator. Nicĭ un alt minister nu se maĭ pătrunse de călduroasa, de competenta recomandație a d-luĭ A. Cottescu.

Timpul a trecut, toamna a sosit și distinsul nostru inventator nu maĭ recoltează de cît felicitărĭ. Sînt bune și acestea, încurajătoare, dar cu ele nu se poate zbura de cît sufletește în regiunĭ frumoase, pe cînd aeroplanuluĭ îĭ trebuia o viață maĭ solidă, și rece doarme în palatul luĭ așteptînd suflul pentru care nu maĭ trebue de cît minima sumă de opt miĭ de leĭ.

Ar fi nespus de regretabil pentru țara noastră să nu fie mamă bună cu toțĭ fiiĭ eĭ meritoșĭ și cînd cu bucurie văzuram că luĭ Vlaicu i se acordă patruzecĭ și una de miĭ de leĭ, nu am putea înțelege de ce luĭ Brumărescu să nu i se hărăzească de cît strîngerĭ de mînă și entuziasm, încă odată platonic.

Acum spre a termina, voiŭ relata încă o notă bună la activul distinsuluĭ nostru inventator: Aceea că a lucrat necontenit la o miniatură perfect asemănătoare aeroplanuluĭ original. Cu ea, are de gînd a se prezenta la Paris la expoziția de aviațiune *ce se deschide mîine*, în scop de a a putea vedea și străinătatea că și țara romînească are inventatoriĭ săĭ.

Pentru această țintă frumoasă d. Brumărescu a solicitat după cît știm, azĭ, o audiență la ministerul de industrie și a făcut cerere să fie trimes din partea Statuluĭ la această expoziție.

Cum ea nu va dura de cît 15 zile, sîntem convinșĭ că din acest punct de vedere măcar d. Brumărescu nu va fi amînat și i se va da autorizația și mijloacele de a expune în inima civilizațieĭ lucrarea cu care toțĭ s'aŭ convins, că ne va face cinste.

Așteptăm de la dînsul decĭ, veștĭ bune, veștĭ de bucurie.

Fulmen.

Congregațiile din Portugalia

Declarațiile luĭ Alfonso Costa

D. Alfonso Costa, ministrul de justiție din guvernul provizoriŭ republican din Portugalia, a făcut trimisuluĭ special al luĭ „Le Temps" următoarele declarațiĭ:

— Chestia dominantă acum e aceea a congregațiilor religioase a căreĭ soluție, de altfel, nu prezintă nicĭ o dificultate, căcĭ legalmente nicĭ una nu e autorizată în Portugalia încă din veacul al optsprezecilea.

Pombal a gonit pe iezuițĭ în 1834. Toate celelalte congregațiĭ de bărbațĭ aŭ suferit aceeașĭ soartă, iar după treizecĭ de anĭ a fost rîndul congregațiilor de femeĭ.

In 1901, un minister dictatorial a autorizat, printr'un simplu decret, existența unor congregațiĭ cu scopurĭ de învățămînt saŭ caritabile, dar n'a îndrăznit nicĭ odată să aducă acest decret în fața Corte-zelor, așa că rolul republicanilor se va mărgini să împiedece continuarea uneĭ stărĭ de lucrurĭ ilegală.

Această măsură e urgentă, căcĭ congregațiile n'aŭ încetat să se tot întindă în țară de nouă anĭ încoace.

Maĭ multe din ele aŭ simulat învățămîntul, dînd lecțiĭ unuĭ număr cu totul neînsemnat de copiĭ, pentru a justifica astfel existența lor. Ele s'aŭ folosit de acest mijloc ca să încerce să joace un rol politic, maĭ cu seamă dela moartea luĭ Don Carlos, fondînd în provinciĭ ziare violente și dînd naștere, sub auspiciile lor, așa zisuluĭ partid naționalist, compus din oamenĭ devotațĭ lor trup și suflet.

Afară de franciscanĭ, toate congregațiile primeaŭ cuvîntul de ordine dela iezuițĭ.

Acuma, iezuițiĭ formează singurul element care se împotrivește guvernuluĭ republican; eĭ aŭ dovedit-o aseară, trăgînd asupra uneĭ patrule care striga: „Trăiască republica!".

Separațiunea biserĭceĭ de Stat face și ea parte din proectele guvernuluĭ, care se va folosi de pilda Franțeĭ pentru a evita dificultățĭ de executare.

Starea civilă va fi deocamdată încredințată institutorilor, pînă ce municipalitățile vor primi o organizație definitivă.

	Cump.	Vînd
[illegible] 1881 conv.	90 50	90 85
[illegible] 1905 s. b.	90 75	91 —
[illegible]	90 50	91 —
[illegible]	87 50	88 —
[illegible]	100 35	100 75
[illegible]	92 35	92 75
[illegible]	99 75	100 10
Sc. Func. rurale	88 —	88 25
urb. Bu.	98 35	98 65
[illegible]	95 —	95 50
[illegible]	99 35	99 75
Banca Naţională	4960 —	5000 —
Agricola	530 —	540 —
Sc. Banc.	135 —	145 —
[illegible]	1020 —	1030 —
[illegible]	1150 —	1160 —
Mărci	104 50	105 50
[illegible]	123 25	124 50
[illegible]	100 —	100 50
[illegible]	99 —	100 —
[illegible]	[illegible]	268 —

Curierul spectacolelor

Vineri 1 Octombrie

Teatrul Naţional. — Se va juca: **Modelul** piesă de Henri de Bataille.

Teatrul Modern. — Compania dramatică Davila, va juca: **Rubiconul şi Femeile fericite.**

Teatrul Boulevard (Eforie). — Astăzi şi în fie-care seară mari reprezentaţiuni date de către teatrul Oeser. Luni şi Vineri: program nou, nemai văzut.

DIFERITE SPECTACOLE.— Teatrul de varietăţi „Imperial" str. Cîmpineanu 16; în fiecare seară reprezentaţiuni pentru familii. Program nou aranjat cu artişti şi artiste de primul rang. Reintrarea în scenă a cunoscutului comic romîn S. Bernardo. Trupa Vallors, acrobaţi neintrecuţi şi cu concursul celorlalţi artişti. Intrarea generală 1 leu, la matineă intrarea gratuită.

Teatrul Leon Popescu. — In fiecare seară teatru cinematografic, La sfîrşit debutul comicului Iulian.

Sala Apolo. — In fiecare seară reprezentaţiuni orare cu preţuri populare.

CASINO DE PARIS, strada Regală. Teatru de varietăţi. Compleet renovat şi mărit. Astă-seară la orele 9 debutul noului program angajat pentru prima oară în Romînia:

Elly Meers, Virag Szacsy, Kammpa Grube, Betty Dane, La Paquena, La Laure, excentrique française, Lillian Rhena, Emmp Dornelly, renumitul duet l'Argent Comegna, celebra cîntăreaţă spaniolă Carmen de Santos. Intrarea generală lei 1; loc rezervat lei 2.

Aerodromul Cerkez & Co. Kitila.— In fie-care zi expoziţie de aeroplane: Farman, Wright, Santos Dumont; către seară exerciţii executate de d. Molla pe biplane Farman şi Wright. Intrarea 3 lei. Kitila este deservit de 40 trenuri zilnic.

Circul Sidoli.— Jardin de Paris. Teatru de varietăţi.

ŞTIRI ARTISTICE

Cunoscuta subretă vieneză, d-ra *Mila Theren* de la Theater an der Wien, în capul unei trupe de operetă, compusă din artişti de primul rang va veni *la 29 Octombrie corent*, la Bucureşti, spre a da o serie de 10 reprezentaţiuni extraordinare la *Teatrul Modern*.

Amatorii de muzică frumoasă vor primi cu bucurie această plăcută veste, mai cu seamă că repertoriul ales este compus din cele mai splendide operete cari aŭ avut mare succes atît în ţară cît şi în străinătate.

Prima reprezentaţie va avea loc *Vineri 29 Octombrie* cu frumoasa operetă a compozitorului Lehar *Der Graf Von Luxemburg*.

Biletele s'aŭ pus de pe acuma în vînzare la agenţia teatrală de l'Indépendance Roumaine.

*

Concerte simfonice. — Duminică 3 Octombrie, orele 3 p. m., va avea loc la Ateneŭ, I-iul concert simfonic, dat de orchestra permanentă a ministerului instrucţiunei publice, sub direcţiunea d-lui **D. Dinicu**.

Programa cuprinde: 1) F. Mendelssohn: Uvertura Meerestille und Glückliche Fahrt. (Prima audiţie în aceste concerte). 2) R. Schumann *): Simfonia No. 1 Si bemol major: a) Andante un poco moestoso-Allegro molto vivace. b) Larghetto. c) Scherzo. d) Allegro animato e grazioso. (Prima audiţie în aceste concerte). 3. a) I. Massenet: Le Jongleur de Notre-Dame. (Pastorale mystique). b) Weber-Berlioz: Invitation à la Valse. (Prima audiţie în aceste concerte). 4) Wagner: Uvertură din Tannhäuser.

Orchestra mărită. Concertele vor urma în fie-care Duminică cu un ciclu cronologic al Simfoniilor lui R. Schumann. Preţul locurilor: Loja de jos, lei 15; loja de sus, lei 12; loc rezervat, 4 lei; locul I, 3 lei; locul II, 2 lei; locul III, 1 leŭ. Biletele se găsesc la agenţia Independenţa.

*

Eri a avut loc la Conservatorul de muzică şi declamaţie, examenul de absolvire al elevului A. Cotescu Duca, cunoscutul bariton.

Tînărul absolvent, care s'a reintors de curînd din Italia unde şi-a atras elogiile marilor maeştri ai cîntului, şi-a susţinut examenul într'un mod strălucit.

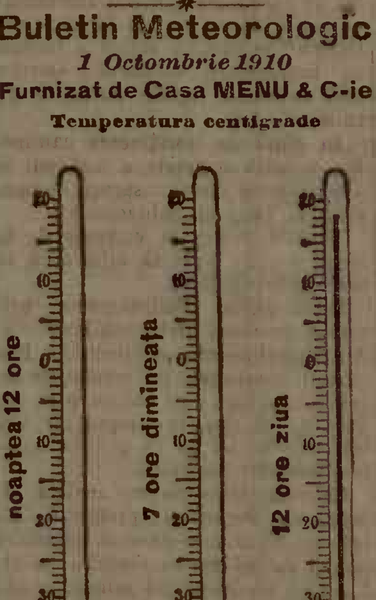
A cîntat din Don Giovanni de Mozart şi Dinorah de Meyerbeer, opere în cari viitorul cîntăreţ se complace şi cari i-aŭ adus viile felicitări ale juriului şi ovaţiuni din partea selectei azistenţe.

Buletin Meteorologic

1 Octombrie 1910

Furnizat de Casa MENU & C-ie

Temperatura centigrade

Inălţimea barometrică 763 mm.
Cerul puţin nouros.
Barometrul în scădere.

Fazele Lunare: ☽ **Prim quart**

Cu toţi norii ce acopereaŭ cerul a fost o zi frumoasă eri la Bucureşti. Vînt calm de Nord-Est.

Principii moştenitori la Iaşi

IAŞI, 30 Septembrie. — Am anunţat la timp că principii moştenitori aŭ promis că vor azista la alergările de cai ce aŭ loc Duminică 3 şi Marţi 5 Octombrie în localitate.

In vederea acestei vizite, s'a ridicat o tribună specială la hipodromul de la abator.

In acelaş timp, astăzi, d. Nicu Gane, primarul oraşului, a cerut informaţiuni la Bucureşti dacă principii moştenitori vor rămîne mai multe zile în localitate pentru a lua măsuri pentru găzduirea lor.— *Dan*

APARAREA LIBERTAŢEI PRESEI

Procesul nostru cu ministerul de interne

Inaintea tribunalului de Ilfov secţia III, s'a prezentat eri procesul intentat de societatea „Adevĕrul", contra ministerului de interne, a direcţiei căilor ferate şi a direcţiei poştelor, cari, în noaptea de 9 Martie 1909, aŭ oprit foile ziarului „Dimineaţa" în gară, împiedicîndu-le astfel să ajungă la destinaţie, în diferitele oraşe ale ţării.

*

La precedentele înfăţişări, tribunalul, voind să se convingă de realitatea lucrurilor în fapt, suspendase judecarea procesului pentru ca judecătorul stagiar al tribunalului să asculte martorii propuşi de noi.

Ancheta fiind terminată, judecarea procesului a fost pusă pe rol şi sorocită pentru azi.

*

Tribunalul e compus din d-nii judecători Victor Dumitrescu, preşedinte, H. Rosetti şi Petrescu-Comnen.

*

Intre martori fuseseră ascultaţi d. N. Săveanu, secretarul general al minsterului de interne, d. Cottescu, directorul general al c. f. r., prefectul de Buzău, mai mulţi comisari din acelaşi localitate, cu cari să se dovedească că o parte din foile ajunse acolo „din nebăgare de seamă a ministerului" fuseseră confiscate de poliţie, — apoi şeful oficiului poştal de la gara de Nord şi mai mulţi funcţionari ai administraţiei ziarelor noastre.

Din aceste depoziţii reiesă în mod categoric că 20.000 de foi ale ziarului „Dimineaţa" aŭ fost depuse, în pachete, la gara de Nord, pentru a fi transportate, punct care interesa tribunalul.

Pledoaria d-lui Em. Pantazi

Intrîndu-se eri în dezbaterile procesului d. avocat Em. Pantazi, din partea „Adevĕrului". răspunde în primul rînd obiecţiunei făcute de ministerul de interne în cursul şedinţei trecute, cum că actul de samavolnicie săvîrşit de ministrul de interne nu este un act de guvernămînt, care ca atare ar scăpa de controlul justiţiei, ci este un act arbitrar, călcător de lege şi din care decurg daune interese pentru cel lezat. Cu citate din autori, cu diferite colecţii din pandecte, d. Pantazi demonstrează că toată doctrina modernă consacră ca acte de guvernămînt numai pe acele cari sînt făcute în limitele legei şi ale Constituţiei, iar nu acele făcute împotriva unei legi. Care este textul de lege călcat prin actul guvernului? Articolul 24 din Constituţie, care spune în mod precis ca în ţara romînească comunicarea ideilor prin presă, distribuirea gazetelor, vînzarea şi transportarea lor nu poate fi sub nici un motiv împedicată.

Continuînd d. Pantazi, în splendida d-sale pledoarie arată că nu se poate invoca nici regulamentul C. F. R. şi nici legea poştei în apărarea actului de samavolnicie comis de ministerul de interne.

Dacă această dispoziţie prea largă în ce priveşte presa noastră trebue saŭ nu criticată, nu este de datoria instanţei ca s'o facă, dar cred, spune d. Pantazi, în tot cazul că ea este bine-venită în ţara noastră unde dacă presa are cîte odată violenţe de limbaj (cari nu sînt de cît rezultatul mediului politico-social), ea a adus însă şi aduce servicii enorme.

Cînd, deci, un ministru de interne ordonă poştei saŭ căilor ferate ca să nu transporte ziarele, înseamnă că a luat o măsură de împiedicare, o infrîngere a articolului 24 din Constituţie. Ce se poate răspunde de partea adversă la această clară situaţie de drept? Nu este nici un răspuns de cît doară ca partea să ne opună, în contra chiar a Constituţiei, omnipotenţa guvernamentală. De aceia reprezentantul ministerului de interne nici nu se apără pe acest teren, ci caută să ne obiecteze la apărarea noastră, punînd înainte două dispoziţii: una din legea poştelor şi telegrafelor, şi alta dintr'un regulament al căilor ferate.

Or, articolul 7 din legea poştelor şi telegrafelor, invocat de minister, zice că poşta poate să refuze corespondenţa deschisă şi telegramele.

Nu este cazul nostru şi nu ni se poate aplica întru cît ziarul nu este nici corespondenţă deschisă privată, nici telegramă. Articolul este limitativ prin faptul că derogă de la principiul comun al liberei circulaţiuni. Deci nu se poate extinde interpretarea unui asemenea articol.

Dar, în afară de această argumentare juridică, susţine d. Pantazi, de la început nu se poate ţine seama de acest articol, dacă ar fi să ne privească, de oarece ar călca atunci dispoziţiile constituţionale, ceia ce nu este de admis. De altfel articolul 7 din legea poştelor nu ni se poate opune şi din considerentul că societatea „Adevĕrul" a depus foile, pentru expedierea lor în provincie, la gara de Nord, şi prin urmare nu ni s'ar putea aplica dispoziţiile ce privesc poşta şi telegraful.

In sfîrşit, chiar dacă am admite, prin imposibil, că acest articol 7 ni s'ar aplica, iarăşi nu ni se poate opune, de oarece nu a refuzat poşta în mod loial, din iniţiativa ei expedierea foilor. Ba dovedim noi că a pus numai o întîrziere de o zi şi că imediat, a doua zi, le-a expediat.

In ce priveşte regulamentul căilor ferate, după ce am dovedit cu martori, spune d. Pantazi, acel punct pe care partea adversă părea că-l contestă, anume: depunerea a 20.000 foi la oficiul gărei de Nord, după ce am dovedit acest punct, să vedem dacă regulamentul căilor ferate, invocat de adversari, poate să-i apere de daune şi să le scuze fapta.

Acel regulament spune, la un capitol „mărfuri", că sînt excluse de la transport obiectele cari ar fi contra ordinei publice.

Iarăşi nu se poate aplica în speţă întru cît ziarul nu este o marfă, şi nu căile ferate — un organ comercial — are să aprecieze dacă ziarul este saŭ nu contra ordinei publice. Dar chiar dacă ar fi aşa, regulamentul nu s'ar putea aplica, pentru că ar fi ilegal în chiar conţinutul lui, prin aceia că ar călca Constituţia în ce priveşte libertatea ziarelor.

Dar încodată, se adresează d. Pantazi tribunalului, vă rog să reţineţi că nu este vorba de un refuz de serviciŭ, franc şi loial, ci numai o întîrziere înadins pusă în expedierea ziarului pentru a prejudicia societatea „Adevĕrul".

Rezumînd în mod succint şi luminos pledoaria sa, care conchide la neexistenţa actului de guvernămînt, la dreptul justiţiei de a controla actul arbitrar, la neaplicarea dispoziţiilor invocate din legea poştei şi telegrafelor şi din regulamentul căilor ferate, d. Pantazi termină arătînd daunele materiale şi morale suferite de societatea „Adevĕrul" şi roagă tribunalul să condamne pe minister la plata valorii foilor şi a despăgubirilor ce va aprecia.

*

Se suspendă şedinţa pentru un sfert de oră, după care se dă cuvîntul d-lui avocat Malcoci, reprezentantul ministerului de interne.

Apărarea d-lui Malcoci

Reprezentantul ministerului de interne, d. avocat Malcoci, după ce face un scurt istoric al faptelor, aminteşte că ministrul de interne la interogatoriul ce i se comunicase a răspuns: „Am făcut un act de guvernămînt, nu am nimic de răspuns".

Prin urmare toată chestia se rezumă în a se şti dacă este vorbă de un act de guvernămînt şi dacă asemenea acte sînt supuse controlului justiţiei.

Pentru aceasta reprezentantul ministerului se serveşte de teoria susţinută de ministrul actual al justiţiei cu ocazia votărei acelei legi reacţionare prin care s'a desfiinţat Contenciosul Administrativ şi ajunge la concluzia următoare: Administraţia are dreptul, în interesul ordinei publice să ia ori ce măsuri cari ar călca interesele particulare, ori cînd va găsi de cuviinţă, fără ca vre-o instanţă judecătorească să aibă dreptul a pipăi dacă bine saŭ răŭ a fost luată acea măsură, ori cît de excesivă şi arbitrară ar fi ea.

Acesta este un act de guvernămînt; dacă el lezează un interes particular atunci instanţele nu pot să acorde nici măcar daune interese, celui prejudiciat; dacă lezează un drept, atunci cel păgubit poate obţine de la justiţie daune.

In cazul de faţă societăţii „Adevĕrul", nu i s'a violat de cît interesele, iar nu un drept cîştigat prin lege, căci nici o lege nu spune că ai dreptul să transporţi obiectele tale pe căile ferate saŭ corespondenţa.

Apărătorul ministerului caută să ajungă la acest sfîrşit şi a se debarasa de articolul 24 al Constituţiei printr'o interpretare iezuitică a textului. Căci articolul ar spune că ai deplină libertate în scoaterea vînzarea şi distribuirea gazetei, dar nu că ai dreptul a ţi se primi gazetele de către poştă şi a ţi le transporta.

Incheierea deci ar fi: puteai foarte bine d-ta, societatea „Adevĕrul" să distribui gazetele d-tale prin oamenii tăi şi prin ori ce alte mijloace afară de poştă şi cale ferată!

Pentru a întări şi mai mult spusele d-sale, cum că actele de guvernămînt nu aŭ sancţiune şi că nu implică plata de daune pentru cel lezaţi, d. Malcoci citează cazul cu interzicerea de către ministrul de interne, a reprezentării piesei „Seara de pomină" de către compania Davilla.

D. Pantazi: Eŭ am fost avocatul d-lui Davilla şi dacă nu am făcut proces ministerului este că, d. Ferechide, ministrul de interne de atunci, a plătit de bună voie zece mii lei daune pentru oprirea reprezentaţiei. Vedeţi deci că acest caz pledează tocmai contra dv.

D. Malcoci, ne mai avînd altceva de făcut, termină cerînd tribunalului respingerea acţiunei.

Replica.-Amînarea sentinţei

D. Em. Pantazi într'o scurtă dar tranşantă replică, răspunde adversarului, punînd din noŭ chestia în mod franc şi limpede: Eŭ am drept necontestat şi nelimitat prin Constituţie, singura care se ocupă de presă şi care mai zice categoric că prin nici o lege ulterioară nu i se va putea aduce vreo ştirbire. Aşa dar am asigurat dreptul de a scoate gazeta, a o vinde şi a o distribui. Dacă tu, minister de interne, printr'un organ al tăŭ, fie agent de poliţie, fie agent al poştei, îmi calci acest drept conferit prin lege şi îmi aduci pagube, eşti dator să mi le repari.

De altfel cazul este şi mai grav, de oarece nu mi-ai refuzat pachetele cu ziare, cum zici că aveai dreptul dela acele legi şi regulamente, ci le-ai întîrziat cu 24 ore din ordinul superior al ministrului, fără să mă avizezi ca să iaŭ măsuri, fără ca să ştiŭ ceva şi după o zi le-ai expediat la destinaţie, atunci cînd ştiai că nu mai pot fi vîndute.

*

Tribunalul a amînat pronunţarea sentinţei pentru ziua de 5 Octombrie, rămînînd ca pînă atunci părţile în proces să mai adaoge ce vor crede, la concluziunile scrise pe cari le aŭ depuse la dosarul procesului încă de la şedinţa trecută.

Acest interesant proces, mai ales prin aceia că punea în discuţie chestiuni de principiŭ de însemnătate socială cît şi prin faptul că este unica speţă de acest fel ce se prezintă înaintea justiţiei, graţie gestului samavolnic al primului ministru, a fost urmărit cu multă atenţie de un numeros public.

H.

Convenţia turco-romînă

UN ARTICOL AL ZIARULUI „L'INDEPENDANCE BELGE" ASUPRA ROMINIEI

Bruxelles, 30 Septembrie.— „L'Independance Belge" publică o corespondenţă din Belgrad asupra situaţiei politice în Balcani, în legătură cu convenţia turco-romînă, şi în special asupra Romîniei.

Ziarul spune:

Dacă e adevărat că Romînia a părăsit neutralitatea pentru a încheia o convenţie cu Turcia, Romînia a avut mai mult rolul de agent provocator în solda triplei alianţe.

Romînia a făcut mult şi mult se datoreşte romînilor faptul că Rusia a învins la Plevna.

După victorie însă Rusia i-a luat Basarabia.

Din această cauză Romînia, pe de o parte a început să cocheteze cu puterile centrale, iar pe de alta şi-a păstrat neutralitatea care i-a fost favorabilă desvoltărei.

Ce poate profita Romînia dacă va părăsi neutralitatea şi se va alia cu Turcia.

Concesiunile pe cari le vor obţine Romînii în Macedonia sînt prea neînsemnate pentru a asigura desvoltarea naturală a popoarelor din Balcani.

Rolul Romîniei ar fi mai de grabă să formeze cel mai mare stat creştin din Balcani de cît să treacă de partea inamicului.

Acum Serbia trebue să tragă consecinţele noueĭ situaţiuni şi să urmărească o unire cu celelalte state balcanice şi în primul rînd cu Bulgaria.

Guvernul sîrb nu şi-a modificat atitudinea sa corectă faţă de Bulgaria, şi astăzi Serbia a blamat în primul rînd atitudinea ziarelor inamice bulgarilor, cari şi-aŭ exprimat bucuria că Bulgaria a fost pusă în încurcătură prin convenţia turco-romînă.

Serbia a publicat apoi un comunicat prin care îşi exprimă simpatia faţă de bulgari.

Prin aceasta Serbia a dovedit că convenţia turco-romînă nu a lăsat-o indiferentă şi că o unire a ambelor state ar fi de dorit.

UNIVERSITARE

Inscrierile examenului de licenţă la facultatea de litere din Capitală aŭ început azi, 1 Octombrie.

Ele vor dura pînă la 5 ale lunei curente.

Cazul dr. Bittmann

PUNEREA IN LIBERTATE A INCULPATULUI

GALAŢI, 30 Septembrie.—Camera de punere sub acuzare a respins apelul primului procuror, dispunînd punerea în libertate a d-lui dr. Bittmann.

Greva dela C. F. din Franţa

De ce s'a produs mişcarea. — Cum se întinde.— Măsurile guvernului.

Greva de la căile ferate franceze ia proporţii neliniştitoare. Dacă măsurile represive ale guvernului vor continua în condiţiunile în cari au început, ne putem aştepta la o grevă generală pe toate reţelele liniilor ferate şi la alte greve de simpatie ale altor categorii de muncitori.

Oricît ziarele oficioase ar căuta să demonstre că impiegaţii dela căile ferate n'aŭ motive serioase pentru a susţine o grevă dîrjă, dreptatea e de partea lor şi ei nu fac decît să revendice un drept pentru care luptă de mai bine de doui ani.

Revendicările greviştilor

Conflictul actual are la bază cererea lucrătorilor dela căile ferate ca să li se fixeze un salariŭ minimum de 5 lei pe zi, care să coprindă toate elementele din această industrie, fără deosebire. E chestie de unificarea salariilor.

Companiile aŭ opus dela început rezistenţă acestei revendicări, dar pentru că o împotrivire sistematică era cel mai bun stimulent la greva cu care ameninţa mereŭ sindicatul naţional al lucrătorilor dela căile ferate, ele aŭ recurs la un artificiŭ de comptabilitate ca să arunce praf în ochii lucrătorilor, fără ca, în acelaş timp, să-şi încarce budgetul.

Aŭ făgăduit că vor satisface treptat pe impiegaţii lor şi, în adevăr, aŭ început să facă nici sporuri de salariŭ unora din aceştia. Dar aceste sporuri, mai întîi, nu eraŭ generale, cum cereaŭ lucrătorii; apoi, ele eraŭ ridicul de mici, în sfîrşit, ele se limitaŭ la munca în şantiere. De îndată ce lucrătorul trecea pe maşină—ceea ce se întîmpla foarte des—tariful salariului se orienta după altă normă, astfel că, de fapt, lucrătorul n'avea nici un beneficiŭ.

Acum în urmă, unificarea salariilor cu minimul de 5 lei pe zi trebuia să devie o realitate hotărîtă, după promisiunea solemnă a companiei reţelei de Nord. Dar compania a încercat şi de data asta să recurgă la artificii pentru a nu satisface pe lucrători şi de astă dată nu i-a mai mers.

Lucrătorii dela două principale depozite de pe reţeaua Paris-Nord aŭ părăsit atelierele şi comitetul sindicatului naţional al grevei, văzînd că nu poate să ajungă la înţelegere cu administraţia căilor ferate, a proclamat greva pe toată reţeaua de Nord.

Proporţiile grevei

Telegramele ne arată că greva se întinde zi cu zi şi că nu sîntem departe de o grevă generală, care să coprindă toată Franţa.

De pe liniile Nordului, mişcarea grevistă tinde să se răspîndească pe liniile Estului, apoi pe liniile Paris-Lyon-Mediterană şi pe linile ferate ale statului.

Trenurile vin cu întîrzieri; unele nu pot pleca de loc; circulaţia altora e întreruptă la mijlocul drumului.

Greva nu-i încă generală, după ultimele telegrame, dar face progrese. Greviştii sînt organizaţi milităreşte şi poartă semne distinctive la braţ.

Nu trebue să luăm în seamă literă cu literă comunicatele oficiale, cari insinuiază că mişcarea grevistă dă înapoi. Dacă aceasta e adevărat, cauza nu poate fi decît că companiile sînt nevoite să dea satisfacţia pe care o pretind lucrătorii.

Regretabil e că se produc excese, dar ele sînt inerente situaţilor de această natură. De altfel, ele sînt în legătură cu actele de represiune ale guvernului.

Represiunea

In adevăr, guvernul, care vede paralizată o întreagă activitate economică, foarte îngrijat de urmări, recurge la toate mijloacele ce-i staŭ la îndemînă pentru a opri cursul grevei.

In primul rînd, a dat un ordin de mobilizare, chemînd sub drapel pe toţi lucrătorii de la căile ferate.

Pînă acum, după cum rezultă din telegrame, aproape nici unul din cei astfel convocaţi, nu s'a prezentat la regiment.

Pe de altă parte, poliţia operează arestări de greviştí, iar tribunalele îi condamnă la luni de închisoare.

Aceste măsuri guvernamentale exasperează pe grevişti şi-i scot din liniştea pe care şi-o propuseseră ca linie de conduită.

Faptul că mai mulţi conducători ai greviştilor aŭ fost arestaţi în chiar redacţia ziarului „L'Humanité" e menit să ducă mare înflăcărare nu numai în rîndurile greviştilor, ci şi al personagiilor socialiste. Ştirea că poliţia a închis redacţia acestui ziar e, de sigur, greşită.

Afară de aceste măsuri, guvernul a mai recurs la revocări de impiegaţi.

In acelaşi timp, a lansat ştirea că serviciul e normal pe mai toate liniile şi că greva se menţine numai în cîteva puncte, în mod foarte slab.

Eventualitatea unor ciocniri sîngeroase

Nu se poate da încă crezarea acestui zvon, deoarece, în acest caz, represiunea n'ar mai fi explicabilă.

E posibil ca unii din impiegaţi să-şi fi reluat serviciul, dar, probabil, numai aceia cari n'aŭ nici o opiniune politică, n'aŭ sentiment de solidaritate, nu-şi pricep interesele.

Se găsesc în totdeauna, în toate mişcările de asemenea natură, oameni de aceştia cari, uneori, dezechilibrează mişcarea cea mai bine organizată.

O dovadă că punctul acesta de vedere corespunde foarte de aproape adevărului e că guvernul a îngăduit acestor impiegaţi să poarte arme pentru a se apăra de atacurile ce ar putea suferi din partea greviştilor.

Este, de sigur, o greşală, căci se va da loc la ciocniri sîngeroase şi se va provoca o şi mai mare îndîrjire a greviştilor.

Consecinţele grevei

Din cauza grevei însă populaţia pariziană sufere o mulţime de neajunsuri. Alimentele s'aŭ scumpit cu 20 pînă la 50 la sută. Comerciul stagnează. Funcţionarii dela magazine, cari locuesc prin cartiere îndepărtate, nu pot veni la timp ca să-şi împlinească serviciul.

Făina pentru pîine e aproape pe sfîrşite la Paris. Se spune că s'aŭ luat măsuri ca populaţia să nu ducă cel puţin lipsa de pîine, dar situaţia e, în orice caz, anormală.

Şi totuşi, guvernul anunţă că serviciul e normal!

E neîndoios că o aplanare a conflictului va interveni, căci trebue să se recunoască că guvernul face tot ce-i stă în putinţă pentru a hotărî companiile la aceasta.

Greviştii vor avea cîştig de cauză. In cazul cînd speranţele lor ar fi înşelate şi împrejurările, mai tari decît ei, i-ar sili, să reia lucrul în condiţii nesatisfăcătoare, greva cea mare nu va fi decît amînată şi cînd va izbucni, Franţa va simţi adînc urmările ei.

INTRUNIREA conservatoare din Giurgiu

GIURGIU, 30 Septembrie. — Comitetul executiv al partidului conservator, s'a întrunit astă seară la club, şi a hotărît să pună listă la alegerile comunale.

Nu s'a putut forma însă lista.

Conflictul dintre primarul din Piteşti şi meseriaşi

PITEŞTI, 30 Septembrie.—Primarul oraşului Piteşti, d. Nae Dumitrescu, a chemat în cabinetul d-sale de la primărie pe preşedintele şi membrii societăţii cooperative pentru peşte şi lemne a meseriaşilor şi muncitorilor din acest oraş, ameninţîndu-i de a nu-i mai lăsa să ia peşte direct de la stat, căci nu le va permite desfacerea.

La obiecţiunile ce i s'aŭ făcut că întru cît ministerul de domenii le pune la dispoziţie peştele de care aŭ nevoe pentru trebuinţele lor, iar personalul cooperativei se conformează dispoziţiunilor ministeriale, primarul nu are în drept a prohibi vînzarea.

Totuşi d-sa le-a declarat categoric că nu le va mai permite să vîndă în viitor decît peştele ce şi-l vor procura de la pescarul Stelian Dumitrescu membru în comitetul executiv al partidului liberal şi consilier judeţean. Spiritul de gaşcă ce călăuzeşte pe primarul oraşului Piteşti a nemulţumit mai de mult pe meseriaşi şi muncitori încît dintr'un moment în altul se aşteaptă o agitaţie din partea le.—*V. P.*

Sfîrşitul grevei chelnerilor din Iaşi

IAŞI, 30 Septembrie. — Greva chelnerilor s'a terminat.

Ei aŭ acceptat soluţia administraţiei comunale de a purta nişte şăcouri negre şi şorţuri albe.

In astă seară greviştii reiaŭ lucrul.—Dan

Accidentul de automobil al d-luĭ general Crăiniceanu

Ministrul de războiŭ, soția și fica sa grav răniți

Erĭ după amiazĭ, pe la orele 2, d. general Crăiniceanu, ministrul de războiŭ, împreună cu soția, fiica cea maĭ mare și fiul săŭ Puiu, a plecat cu automobilul ministeruluĭ de războiŭ condus de soldatul Paul Stake, la moșia d-sale, Puchenĭ.

Toate aŭ mers bine pînă aproape de Băneasa. De aci încolo, d. Puiu Crăiniceanu a luat conducerea automobiluluĭ. In dreptul km. 10+500, aproape de comuna Otopenĭ, automobilul voind să se ferească de o căruță ce-ĭ eșise în cale, a făcut un viraj prea brusc, din care cauză mașina a căzut în șanțul șoseleĭ.

Izbitura a fost atît de puternică, că d. general Crăiniceanu, d-na și d-ra, aŭ fost azvîrliți pe șosea la o distanță de peste 20 metri. Șoferul Stache, a fost apucat sub automobil, iar d. Puiu Crăiniceanu, a suferit o ușoară lovitură în piept de la volant, căzînd în apropierea automobiluluĭ.

*

Cu ajutorul țăranuluĭ care conducea căruța de care se ferise automobilul, s'a încunoștiințat d. căpitan Dumitrescu de la fortul Otopenĭ, care a telefonat imediat cazul în Capitală, cerînd ajutorul medical al d-luĭ prof. dr. Gerota. Apoĭ cu automobilul fortuluĭ s'a dus la locul accidentuluĭ.

De oarece atît d. dr. Gerota, cît și automobilul-ambulanță al soc. de salvare întîrziaŭ să sosească, răniții aŭ fost aduși în Capitală cu automobilul fortuluĭ.

In drum spre Bucureștĭ, s'aŭ întîlnit cu d-niĭ d-rĭ Gerota și Minovicĭ, carĭ aŭ urmat pe răniți pînă în strada Cometa 27, locuința d-luĭ gen. Crăiniceanu.

Acĭ, d. prof. Gerota a examinat pe pacienți obținînd următorul rezultat:

D. gen. Crăiniceanu a suferit fractura a treĭ coaste din partea stîngă și două leziunĭ pe față: una la nas și alta la frunte. D-sa s'ar fi rănit maĭ răŭ, dar a avut norocul să cadă pe o bucată de pămînt cu iarbă mare, iar fața i-a fost adăpostită de chipiŭ.

D-na Crăiniceanu, are două coaste rupte și o leziune gravă în dreptul pînteceluĭ, care se presupune a fi atins și ficatul.

D-ra Crăiniceanu (cea maĭ mare) are laba mîneĭ stîngĭ strivită, eșindu-ĭ oasele prin piele.

Starea d-sale este cea maĭ gravă, pentru că este posibil ca rana să se cangreneze.

Soldatul Paul Stak, a suferit fractura complectă a labeĭ picioruluĭ stîng. Și starea luĭ este destul de îngrijitoare. El a fost internat în spitalul militar. Un amănunt interesant este că, acest soldat, urma să se libereze pe ziua de astăzĭ.

D. Puiu Crăiniceanu, nu a suferit nimic grav. D-sa s'a ales cu cîteva ușoare leziunĭ pe piept și cu spaima și regretul de a fi cauza acesteĭ nenorocirĭ.

Imediat ce vestea acesteĭ nenorocirĭ s'a aflat în Capitală, a fost un adevărat pelerinaj la locuința d-luĭ gen. Crăiniceanu.

Toțĭ miniștriĭ aflațĭ în Capitală precum și un mare număr de demnitarĭ aĭ statuluĭ și prietenĭ aĭ familieĭ, șĭ-aŭ depus cărțile de vizită, saŭ aŭ semnat în registrul aflat în antreŭ.

Despre nenorocire aŭ fost încunoștiințațĭ și regele și principele moștenitor. Pînă în acest moment s'aŭ cerut de maĭ multe orĭ relațiunĭ despre starea rănițilór, de la Curtea regală și princiară.

*

Informîndu-ne în ultimul moment despre starea rănițilór, d. prof. dr. Gerota, ne-a comunicat următoarele:

D. gen. Crăiniceanu, va putea părăsi patul peste cincĭ saŭ șase zile, în cazul cînd nu se vor ivi complicațiunĭ.

D-na și d-ra Crăiniceanu, sînt însă tot în stare gravă. Pînă în prezent nu se poate preciza care va fi pentru d-lor urmarea acestuĭ nenorocit accident.

In tot timpul nopțeĭ, d. dr. Vexler, azistentul de la sanatoriŭ al d-luĭ prof. dr. Gerota, a stat la domiciliul ministruluĭ de războiŭ supraveghind starea bolnavilor.

Starea soldatuluĭ Stache, este tot rea. Este foarte probabil ca nenorocitul va rămîne fără piciorul stîng, cu toate sforțările medicilor de la spitalul militar.

D. gen. Crăiniceanu a cerut în maĭ multe rîndurĭ informațiunĭ despre nefericitul săŭ șofer.

Vom ține pe cititorĭ în curent cu starea pacienților.— *I. S.*

TELEGRAMELE TRIMISE D-LUI MINISTRU DE RAZBOIU CRAINICEANU

Relativ la gravul accident de automobil întîmplat d-luĭ ministru Crăiniceanu cît și familieĭ sale, s'aŭ trimis următoarele telegrame:

D-luĭ gen. de divizie Crăiniceanu, ministru de războiŭ,

„Funcționariĭ civilĭ din ministerul de războiŭ regretînd accidentul întîmplat d-voastră și familieĭ dorește din inimă grabnică însănătoșire.

Delegat, capul birouluĭ personaluluĭ civil,

Ștefan Ghimpa

*

O altă telegramă a fost trimisă de d. general Aslan, secretarul general dela răboiŭ, d-luĭ colonel Baranga la castelul Peleș Sinaia.

Acĭ se anunță că — în urma accidentuluĭ suferit — d. ministru Crăiniceanu are 3 coaste rupte și o leziune la cap, d-na Crăiniceanu 2 coaste rupte și o contuziune la abdomen și d-ra Crăiniceanu brațul stîng rupt.

Mediciĭ cred că — dacă nu se vor ivi complicațiunĭ — fracturile nu aŭ un caracter grav.

Ultime Informațiunĭ

Amintim că la 14 Octombrie se va ține o mare întrunire la Iașĭ, cu delegațĭ din provincie, în chestia monumentuluĭ luĭ Cuza Vodă.

Delegațiĭ carĭ ar voi să ia cuvîntul, sînt rugațĭ să se adreseze de pe acum d-luĭ A. D. Xenopol.

D. Spiru Haret, ministrul instrucțiuneĭ publice, cerînd o prelungire de concediŭ de 10 zile, a plecat erĭ la Paris, spre a face un consult de doctorĭ.

In chestia ridicăreĭ monumentuluĭ luĭ Cuza-Vodă pe piața Unireĭ, ieșeniĭ sînt hotărîțĭ A NU TOLERA CU NICI UN PREȚ așezarea luĭ aiurea de cît în piața Unireĭ.

Deocamdată se mențin pe căile legale și, la 14 Octombrie, se va ține a doua întrunire de protestare, cu delegațĭ din provincie, de oarece campania dusă pînă acum și dreptatea cauzeĭ, au adunat în jurul acesteĭ ideĭ cugetul tuturor rominilor iubitorĭ de adevăr.

După întrunire, o delegație însemnată va cere audiență la rege, pentru a-l ruga să intervină pentru ca monumentul să nu fie deslipit de pe baza luĭ istorică naturală.

Dacă nicĭ acest demers nu va izbuti, ieșeniĭ vor ști să-șĭ facă datoria.

Să nu se uite cuvintele unuĭ orator liberal de la prima întrunire ținută la circul Sidoli, „că monumentul luĭ Cuza Vodă va fi înălțat în noua piață numaĭ peste trupurile noastre".

In cursul luneĭ August, societatea de equarisaje din Capitală a prins 1004 cîinĭ vagabonzĭ.

De asemenea a ridicat 99 de cadavre de caĭ.

D. C. Vintilă Olănescu, absolvent al școaleĭ de agricultură, a fost numit, pe ziua de 1 Octombrie, monitor viticol clasa I, la direcția agriculturiĭ din ministerul respectiv, în locul d-luĭ Paul Dumitriu, demisionat și numit agronom la Casa Rurală.

La direcțiunea generală a serviciuluĭ sanitar a sosit astăzĭ o telegramă din Belgrad trimisă prin legațiunea romînă locală, și prin care anunță că la Belgrad, s'aŭ declarat 2 cazurĭ de holeră aziatică — pentru care s'aŭ și luat măsurĭ în consecință.

La noĭ s'aŭ închis pentru pelerinĭ cît și provenientele carĭ vin din Serbia toate granițele afară de Turnu-Severin și Vîrciorova.

S'a oprit de asemenea intrarea în țară a celor de lucrătorĭ sosițĭ din Serbia.

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor, a părăsit Capitala aseară.

D-niĭ Al. Em. Lahovary, ministrul țăreĭ la Viena și dr. C. Istrate, fost ministru, aŭ sosit în Capitală.

Citiți în pag. IV:

Expozeul conteluĭ Aehrenthal.— Zborurile de la Aerodrom.—Din Iașĭ.—Finanțe și comerț.

D-niĭ Vasile Bradea și N. Mazilu aŭ fost numițĭ, primul agent auxiliar clasa II-a la vama Tulcea și celalt la vama Bundujenĭ.

Asociațiunea generală a medicilor a ținut aseară obișnuita ședință săptămînală, discutîndu-se maĭ multe chestiunĭ, cu privire la bunul mers al societățeĭ.

Mîine se va întruni la primăria Capitaleĭ, comisiunea de licitațiunĭ, spre a resolvi licitațiunile ținute în cursul aceseĭ săptămînĭ.

Membriĭ sindicatuluĭ ziariștilor carĭ vor trimite la secretariatul sindicatuluĭ fotografiile lor vor obține imediat cărțile de legitimație.

Fotografiile trebue să aibă formatul vizit.

Protosinghelul Arsenie Grație a fost întărit în postul de superior al mănăstireĭ Verona (Botoșanĭ).

Prefectul județuluĭ Vîlcea obținînd o permisie de cîteva zile directorul prefectureĭ a fost autorizat să gireze afacerile.

Ministerul de interne a permis locuitorilor din Poiana-Sărata (Transilvania) ca Lunea să poată intra în Romînia prin punctul Oituz spre a-șĭ procura alimente.

D. I. Panaitescu directorul siguranțeĭ și poliției a plecat la Predeal întru întîmpinarea regineĭ Emma de Olanda.

Muzeul A. Simu va fi deschis publiculuĭ cu începerea luneĭ Octombrie, Joia și Duminica de la 11—3 a. m.

In timpul luneĭ trecute, activitatea siguranțeĭ a dat următorul rezultat:

Din 70 de furturĭ simple, a dovedit 62; iar din 8 furturĭ comise prin efracție, a descoperit 6. Aŭ rămas decĭ în curs de cercetare 8 furturĭ simple și 2 prin efracție.

Astăzĭ la orele 9 dimineața s-a întrunit la ministerul de interne comisiunea farmaceutică.

La ordinea zileĭ chestiunĭ curente.

Duminică 3 Octombrie între orele 2—7 p. m. va avea loc în saloanele clubuluĭ german din str. Brezoianu No. 17, primul matineŭ dansant organizat de cercul „Dorul".

Pentru dans va cînta distinsul pianist H. Paulman.

Erĭ după amiazĭ 50 de lucrătorĭ și ucenicĭ dela fabrica de mobile Marin V. Ganea din strada Șerbănică s'aŭ pus în grevă, din cauză că sînt prost plătițĭ.

Lucrătoriĭ companieĭ de gaz, carĭ aprind lămpile felinarelor de pe strade, se agită, cerînd îmbunătățirea soarteĭ lor.

In acest scop aŭ depus administrațieĭ companieĭ de gaz un memoriŭ.

Se crede că o grevă a lor este iminentă.

Aseară a avut loc la cercul meseriașilor romînĭ din strada Știrbey-Vodă, o întrunire de protestare contra proectuluĭ d-luĭ ministru de războiŭ, de a înființa ateliere de meserĭ la cazărmĭ.

Cerețĭ la toțĭ librariĭ și depozitariĭ de ziare **Schițe nouĕ** *de I. L. Caragiale, un elegant volum de 300 paginĭ.— Prețu lei 2,50.*

Mîine apare No. 30 din revista FACLA.

Intre altele acest număr va cuprinde: Războiul social, Libertatea preseĭ, Cîntec (poesie) de B. Nemțeanu, Să civilizăm armata, Modelul (La femme nue) Pentru frații „generoșĭ" de peste munțĭ, Actualitățĭ, Aviz regeluĭ Carol, O telegramă a luĭ Blériot, Aiurările „Conservatoruluĭ", Frimu-Cantacuzino, Amicul nostru A. C. Cuza, Protestele d-luĭ N. Iorga, Deba Duca cetire, I. G. D. revoluționar.

D. prof. dr. Gerota s'a reîntors în Capitală, venind din străinătate.

Pentru a scuti persoanele din provincie de deplasărĭ și pierderĭ de timp „Informatorul" **Biroul de informațiunĭ administrative** al ziarelor **„Adevĕrul"** și **„Dimineața"** sub direcțiunea d-luĭ **B. Sepeanu**, licențiat în drept, se pune la dispoziția lor pentru a da lămurirĭ **și a rezolvi orice chestiunĭ depinzînd de autoritățile administrative, financiare, și militare**; a îndeplini formalitățile **pentru regularea drepturilor la pensie** și a scoate copiĭ de la instanțele judiciare și administrative.

Taxele birouluĭ sînt convenabile.

A se adresa d-luĭ B. Sepeanu, directorul **„Informatoruluĭ"**, birou de informațiunĭ al ziarelor **„Adevĕrul"** și **„Dimineața"** Bucureștĭ, strada Sărindar 11. — Telefon 14.10.

In urma examenuluĭ, aŭ fost recunoscuțĭ cotarĭ autorizațĭ, după sistemul oficial „Bucurescu" următoarele persoane:

M. D. Heișcovicĭ pentru jud. Putna; P. V. Nicolau, idem; E. D. Rădulescu, idem; H. I. Calmanovicĭ, idem; Cr. I. Stirn, idem; P. Arnăutoĭ, pentru jud. R.-Sărat; B. L. Alexandrescu, idem; I. Drăgulănescu, pentru jud. Vlașca; N. Rădulescu, pentru jud. Tutova.

Renumitul comic Iulian, obține la Teatrul Leon Popescu, în fiecare seară, cel maĭ viŭ succes. E bisat și rechemat cu entusism în mijlocul hohotelor de rîs ale publiculuĭ.

Cinematograful „Excelsior" al caseĭ Gaumont care complectează programa și prezintă zilnic nouĭ și foarte interesante tablourĭ, constitue un spectacol foarte atrăgător. De aceea sala e totdeauna plină.

Comisiunea industrială de pe lîngă ministerul de comerț și industrie, s'a întrunit astăzĭ, rezolvind maĭ multe chestiunĭ.

A luat parte la discuțiĭ și d. C. Hălăceanu, directorul mareĭ industriĭ și al brevetelor.

Stațiunile balneare Govora și Călimăneștĭ, trecînd de la 1 Octombrie în proprietatea societățiĭ constituite, aceasta a adus în localitate materialul necesar pentru lucrările de mărire și modificare a instalațiunilor.

La Govora, camerile hoteluluĭ No. 1, vor fi schimbate, cu fața la soare; numărul cabinelor de băĭ va fi de asemenea mărit.

La Călimăneștĭ lucrările nu aŭ putut însă începe și a avut loc un incident din cauza atitudineĭ antreprenoruluĭ hoteluluĭ, d. Dumitrescu, care nu voi să părăsească hotelul, susținînd că are contract pe un an întreg.

Ministerul avînd prin contract rezerva de a relua hotelul de la Octombrie și văzînd că hotelierul întrebuințează numaĭ mijloace de șicanare a societățiĭ, a intervenit la parchetul respectiv spre a evacua hotelul cu forța.

Accidentul d-luĭ gen. Averescu

Se știe că d. general Averescu, fostul ministru de războĭ, a suferit un accident, cu ocaziunea manevrelor.

Voind să traverseze o punte, d. general Averescu din cauza întunericuluĭ a călcat greșit și a căzut într'un șanț, producîndu-șĭ cîteva leziunĭ fără gravitate.

D. Averescu a venit în Capitală și în urma îngrijirilor medicale date, este aproape complect restabilit.

Aseară, d-sa a plecat la T.-Severin, la comandamentul săŭ.

Aeroplanul d-luĭ Henri Coandă

Citim în „Le Temps":

„Am vorbit în maĭ multe rîndurĭ despre un aparat de aviațiune inventat de d. Henri Coandă și care va constitui marea noutate a saloneluĭ de aeronautică, ce se va deschide la Grand Palais la 15 curent (2 Octombrie st. v.)

„Decĭ, acest nou aeroplan e cunoscut în liniile sale marĭ cititorilor noștri, carĭ au putut să-șĭ dea seama cît de excelente sînt regulele după care e lucrat acest aparat, cîștigate de d. Coandă după studiĭ îndelungate și adîncite.

„Se știe că aeroplanul Coandă n'are helice, ci o turbină propulsivă. Sîntem fericițĭ să anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom fi în curînd în măsură să le dăm asupra aceste modificărĭ adîncĭ, ale căreĭ urmărĭ din punctul de vedere al progreselor aviațiuneĭ pot fi imense, lămurirĭ amănunțite și precise".

O scrisoare a d-luĭ D. P. Moruzzi

— Răspuns „Conservatoruluĭ" —

D-le Redactor,

„Conservatorul" din 28 Septembrie, sub titlul „Dreptatea d-luĭ Moruzi" iarășĭ face, pe subțirele, pe șiretul, și răspunzînd la scrisoarea mea din „Adevĕrul", voește să mă puie în ceartă cu Fleva și cu Bădărău.

Fleva și Bădărău aŭ emis părerile lor ca membri aĭ partiduluĭ al căruĭ șef este d. Take Ionescu.

Eŭ cred și astăzĭ că aceste părerĭ sînt rezultatul întîlnirilor, ce Fleva și Bădărău aŭ avut cu junimiștiĭ, și propunerea retrageriĭ din parlament este părerea junimiștilor.

Fleva și Bădărău aŭ spus părerea lor, așa precum fiecare membru din partidul nostru este liber să-șĭ aibă părerea, însă sub o singură restricțiune: „aprobarea șefuluĭ".

Fleva și Bădărău șĭ-aŭ emis părerea lor — eŭ am emis-o pe a mea — însă și părerea luĭ Fleva și a luĭ Bădărău precum și a mea, sînt supuse decisiuneĭ șefuluĭ — și dacă d. Take Ionescu va fi de orĭ și ce părere contrară părerilor noastre— noĭ ne vom supune. *Așa este la noĭ* — și „Conservatoruluĭ" nu-ĭ place pentru că *așa nu este la eĭ*.

Aceasta ca răspuns „Conservatoruluĭ" pentru toată zeama lungă ce face, atît în ce privește colaborarea cît și retragerea din parlament.

Nu dela 83 am făcut parte din partidul liberal. Mă mîndresc că am fost elevul și admiratorul mareluĭ Brătianu de la 1872, adică dela întoarcerea mea în țară.

Cînd partidul liberal s'a retras dela putere, mĭ-am trimes imediat demisia din prefectura de Dorohoiŭ. D-nul președinte al consiliuluĭ mi-a respins'o, punînd marĭ insistențe ca să-mĭ păstrez postul. Bine sau nu am făcut de a ceda stăruințelor d-luĭ președinte al consiliuluĭ de atuncĭ care îmĭ era cumnat, aceasta este altă chestiune.

„Conservatorul" maĭ are o nedumerire: pentru ce spun *democrat* și nu *conservator-democrat*. Toțĭ știu că atît în întrunirĭ publice cît și în comitetul partiduluĭ, am cerut suprimarea cuvîntuluĭ *conservator*, ca fără rost.

D. Take Ionescu a spus nu — și nu a rămas.

Dară „Conservatorul" nu știe că la botez să dau maĭ multe nume? Părințiĭ și prieteniĭ aleg unul. Așa fac și eu — și sper să nu mor, pînă nu va rămînea numele preferat de mine.

„Conservatorul" maĭ are o nedumerire: spune că nu de la eĭ a venit propunerea de retragere. Eŭ susțin contrariul și Fleva și Bădărău au spus ceea ce știau că junimiștiĭ ar primi.

In ce privește că *nu sînt o prețioasă podoabă a tribuneĭ*, afle „Conservatorul" dela mine, că este maĭ bine să scriĭ și să vorbeștĭ maĭ puțin, decît să scriĭ nerozie și să vorbeștĭ prostiĭ multe.

Dacă „Conservatorul" spune că pe cînd eram prefect de poliție, informațiunile mele lăsau de dorit — caute la ministerul de interne și între alte plicurĭ, carĭ aŭ remas nedeschise de secretarul general, are să găsească și unul foarte voluminos, în care se află rapoartele prefectureĭ de poliție, cam pe la Decembrie 1906 mi se pare, prin carĭ se comunica ministeruluĭ, că *prin comunele rurale din județul Covurluĭ au loc întrunirĭ de preoțĭ și învățătorĭ, prezidate de d. Atanasiu*, și chiar unele din discursurile ce se pronunțase.

Eĭ! Eŭ eram răŭ informat? Sau ceĭ dela „Conservatorul" nu ceteaŭ informațiunele?

In ce privește *desordinele de convingerĭ* ce au intrat în partidul *democrat* (așa-ĭ zic eu) afle „Conservatorul" — și aceasta odată pentru tot-deauna — că în partidul *conservator-democrat* (îĭ zic așa ca să plac „Conservatoruluĭ") *este una și singură convingere definitivă: aceea a șefuluĭ săŭ, d. Take Ionescu.*

D. P. MORUZZI

O lămurire

Cu o furie, pe care nu mi-o pot explica, „Voința Națională" mă atacă personal din cauza convorbireĭ cu d. de Kiderlen-Waechter pe care am publicat-o în acest ziar.

Ducîndu-mă la secretarul de stat al afacerilor străine ale Germanieĭ ca să-ĭ solicit o convorbire, nu mi-am făcut de cît meseria de gazetar. Redînd în mod fidel, cele ce excelența sa a avut bună voința să-mĭ spue, nu mi-am făcut, de asemenea, de cît datoria de gazetar.

Și pentru aceasta să fiŭ atacat și înjurat de colegĭ? Ințeleg să fiŭ atacat și chiar înjurat, pentru convingerile ce așĭ exprima eŭ în vre-un articol, dar fiind că înțeleg să îmĭ fac și meseria și datoria de gazetar, să fiŭ atacat și înjurat de gazetarĭ, iată încă o tristă dovadă de lipsa de respect pentru meseria noastră, chiar printre rîndurile gazetarilor. Și să ne mirăm că ceĭ din afară de presă perd tot maĭ mult acest respect?

De prisos să inzist cu un cuvînt măcar pentru a spune că convorbirea, pe care am publicat-o, a avut loc, și a avut loc așa cum am publicat-o. Nicĭ „Voința" și nicĭ „Independența" nu o dezmint, ci vor să arunce asupra eĭ numaĭ îndoiala. In acest scop „Voința" merge chiar pînă la a mă compara cu d. dr. Muenz care a avut rara onoare a uneĭ convorbirĭ cu suveranul nostru. Mă cunosc prea bine, îmĭ cunosc prea mult puterile, pentru ca să primesc această comparație cu un ziarist a căruia reputație e atît de bine stabilită, în cît a avut onoarea de a dejuna chiar și la d. prim ministru, onoare de care nu știŭ să se fi împărtășit vre-un ziarist romîn. Dacă însă „Voința" vrea prin aceasta să compare autenticitatea convorbireĭ mele, cu aceia a d-luĭ dr. Muenz, primesc comparația și mă mîngîĭ cu gîndul că dacă „Voința" mă atacă azĭ punîndu-mă alăturĭ de doctorul Muenz, cel puțin eŭ nu am fost oaspetele inspiratorilor eĭ.

Așĭ putea să închei acĭ, dar simt trebuința de a vida cu această ocazie și o cestiune, cu care „Voința" și nu numaĭ ea, umblă de multă vreme să păteze cinstea mea gazetărească.

In articolul săŭ de aseară „Voința" mă numește „vestitul și deochiatul d. Brănișteanu, care umple de minciunĭ presa europeană...". Altă dată acelaș ziar spunea: „care umple de calomniĭ presa europeană". (Notațĭ că „presa europeană" e la dispoziția mea...)

Această infamă calomnie ce mĭ se aduce orĭ de cîte orĭ e vorba să se combată argumentele mele saŭ ale „Adevĕruluĭ", am dispreţuit-o în totdeauna. Fiind că însă acum se repetă oare cum în mod solemn, țin să o resping cu toată indignarea. Ceia ce este convingerea mea, am susținut și voiŭ susține pe față în totdeauna și sub orĭ ce împrejurarĭ. In aceste convingerĭ pot fi greșit, ca tot omul, dar orĭ și carĭ ar fi ele, știŭ că sînt pornite din adînca dorință de a vedea țara în care eŭ și aĭ meĭ ne-am născut, ridicîndu-se la cel maĭ înalt grad de civilizațiune și progres. Și maĭ știŭ, că nicĭ odată vorbind saŭ scriind un cuvînt n'am avut alt gînd de cît dragostea pentru tot ce are față omenească, admirație pentru ceĭ bunĭ, milă pentru ceĭ răĭ; n'am dorit de cît luminarea și fericirea țărănimeĭ romîne atît de muncitoare și totuși atît de hulită, ale căreia suferințe aŭ determinat toată activitatea mea publicistică, de la începuturile timide ale adolescentuluĭ, pînă în ziua de astăzĭ cînd o experiență dureroasă, răutatea omenească, pierderea atîtor sincer iubițĭ și admirațĭ amicĭ și tovarășĭ de luptă, aŭ putut tempera entuziasmul juvenil, aŭ putut turna oarecare scepticism în sufletul meŭ, dar n'aŭ putut să distrugă pe idealistul din mine care-mĭ spune că la urma urmelor tot adevărul, tot dreptatea, tot dragostea trebuie să triumfe și că ura care întunecă acum pînă și sufletele tovarășilor meĭ întru „utopie" de altă dată nu e de cît ceva trecător în mersul spre progres al Patrieĭ noastre.

B. Brănișteanu

Scandalul din trenul București-Giurgiŭ

In trenul care a plecat azĭ dimineața din gara Filaret spre Giurgiu s'a întîmplat un enorm scandal în următoarele împrejurărĭ:

Șeful de tren găsind un pasager ce călătorea în vagonul cl. II cu un bilet de cl. III îl somă ca la cea maĭ apropiată stație să coboare și să plătească diferența. Pasagerul s'a declarat imediat gata să plătească diferența de preț.

Ajunșĭ în gara Jilava, șeful de tren coborî și reclamă cazul șefuluĭ de stație. Cel dintîĭ însă începu să vocifereze pe un ton cu totul nepermis și adresă o sumă de epitete și necuviințĭ grosolane pasageruluĭ în chestiune. In acest interval se strînsără o sumă de curioșĭ în jurul celor ce se certaŭ.

D. G. Cristescu, secretarul comisiuneĭ generale a sindicatelor din Romînia, care călătorea în acelaș tren și care azistase la cele întîmplate, protestă contra acesteĭ purtărĭ a șefuluĭ de tren, atrăgîndu-ĭ atenția că pasagerul nu făcuse nicĭ un fel de dificultate.

Drept orĭce răspuns atît șeful de tren cît și șeful găreĭ Jilava se adresară cu o sumă de insulte d-luĭ G. Cristescu. D-sa riposțind, șeful de tren a avut îndrăzneala să'l lovească.

Răspunzînd la atac, a fost amenințat cu arestarea.

Amintind însă șefuluĭ de stație că nu poate face aceasta de cît în baza unuĭ mandat în regulă, acesta a renunțat de a pune în aplicare planul săŭ.

D. G. Cristescu, din cauza că a fost reținut în gară, n'a putut să-șĭ maĭ continue drumul spre Giurgiu și a fost silit să rămînă în stația Jilava.

De acĭ d-sa a telegrafiat d-luĭ Mortun, ministrul lucrărilor publice, cerînd orînduirea uneĭ anchete. De asemenea a telegrafiat despre acest caz și d-luĭ Const. Mille, directorul ziaruluĭ nostru.

Purtarea acestor funcționarĭ a produs o profundă indignare printre călătorĭ și nu ne îndoim că d. Mortun va lua măsurĭ pentru pedepsirea celor vinovațĭ.

Crima din Poiana Mare (Dolj)

CALAFAT, 30 Septembrie.— Locuitoriĭ Marin Nicu Cioană și Floran Sandu Floricel, ambiĭ din comuna Poiana-Mare (județul Dolj), în primăvara anuluĭ curent arendează împreună cu o livadie cu fîn pentru pășunatul oilor, livadia situată pe șenalul Dunăreĭ. După ce aŭ păscut vitele toată vara, unul din tovarășĭ, anume Marin Nicu Cioană, își pune în gînd să-șĭ ia oile și să fugă, fără a plăti partea ce trebuia s'o dea pentru arenda livadieĭ. Tovarășul săŭ prinzînd de veste despre acest plan, se puse la pîndă, și într'adevăr, în dimineața zileĭ de 27 Septembrie c., pe la orele 8, îl prinde pe Cioană cu oile pe drum venind în spre comună. Dintr'una într'alta se iaŭ la ceartă, care degenerează în bătae.

Florian Sandu Floricel ridică o furcă de fer ce o avea în mînĭ, și dă o puternică lovitură în tîmpla luĭ M. N. Cioană, care cade jos, mort pe loc.

Vestea ajungînd la cunoștința autorităților competinte ale arătateĭ comune, puseră în urmărire pe criminal, pe care-l prinseră și-l arestară.

Astăzĭ s'a făcut autopsia cadavruluĭ de către d. medic al plășeĭ respective, în azistența d-luĭ procuror de Dolj și a administratoruluĭ de plasă. După terminarea autopsieĭ, d. procuror a autorizat înmormîntarea cadavruluĭ, iar pe criminal l'a înaintat parchetuluĭ de Dolj. — *Iam.*

Cantine școlare județene

— DIN ACTIVITATEA PREFECTUREI DE ILFOV —

Incă de acum doĭ anĭ, d. C. Bărbulescu, directorul prefectureĭ, cu aprobarea d-luĭ Niculescu-Dorobanțu, prefectul județuluĭ, a luat inițiativa alcătuireĭ unuĭ comitet pentru înființarea și întreținerea unor cantine școlare în județ, în scopul de a se oferi elevilor lipsițĭ de mijloace din școalele rurale, masa de 12, cu totul gratuit.

Puțin în urma aceseĭ deciziunĭ, datorită concursuluĭ efectiv al d-luĭ Ion Gheață, revizor școlar, s'a fondat „soc. cantinelor școlare din jud. Ilfov".

La apelul făcut de societate către d-niĭ proprietarĭ și arendașĭ din județ, s'a reușit a se strînge sumele necesare pentru înființarea și întreținerea unor astfel de cantine în maĭ multe comune.

In momentul de față capitalul societățeĭ este de aproape 50.000 leĭ, și se tinde ca prin subscripțiunĭ și serbărĭ să fie atît de mult sporit încît numaĭ din venitul luĭ să se poată acoperi cheltuelile necesare, asigurîndu-se astfel pentru totdeauna existența cantinelor.

Ca să ilustrăm și maĭ bine roadele frumoase ale aceseĭ lăudabile activitățĭ, arătăm că, într'o comună, unde din cauza depărtăreĭ școaleĭ de casele elevilor, nu frecventaŭ cursurile de cît numaĭ 20 de elevĭ, imediat ce cantina locală a început să funcționeze, numărul elevilor carĭ urmează regulat cursurile s'a ridicat la 200.

In afară de întreținerea cantinelor, această societate a maĭ dat și alte ajutoare elevilor săracĭ, cumpărîndu-le cărțĭ și îmbrăcăminte.

Această activitate vorbește de la sine, și e de dorit să aibă ecoŭ în toate județele țăreĭ.

D-niĭ Ștefan Bolintineanu, primarul comuneĭ Bolintinu-Ilfov, și Alt. Bolintineanu, architect din Bucureștĭ, mulțumițĭ de rezultatele aceseĭ societățĭ, s'aŭ obligat prin act autentic să dea în timpul cît vor trăi, cîte 60 leĭ pe an pentru mărirea fonduluĭ societățeĭ.

Ca mulțumire pentru aceasta, d. Niculescu-Dorobanțu, prefect de Ilfov, a cerut ministeruluĭ de interne, să medalieze cu medalia de cl. I pentru învățămîntul primar pe generoșiĭ donatorĭ.

ȘTIRI TEATRALE

La teatrul Leon Popescu veteranul artist N. Hagiescu va da o reprezentație cu piesa „Lipitorile satuluĭ", melodramă în 5 acte de V. Alexandrescu M. Millo.

Reprezentația se dă cu concursul talentateĭ artiste Bertha Protopopescu.

Ultima Oră

GREVA din FRANȚA

Paris, 1 Octombrie. — Comitetul federațiuneĭ transporturilor invită pe toțĭ societariĭ să înceteze lucrul în urma măsurilor luate de guvern.

Dintre cele cincĭ sectoare carĭ alimentează Capitala două numaĭ sînt în grevă, dar soldațĭ de geniu le vor pune în activitate cu începere de azĭ dim.

*

Bordeaux, 1 Octombrie. — Impiegațiĭ căilor ferate din Sudul Franțeĭ au hotărît să se pună în grevă cu începere de mîine.

*

Paris, 1 Octombrie. — Personalul celor două companiĭ de tramvaie din Nogent și Est-parisien s'aŭ pus în grevă aseară.

Primul ministru, d. Briand s'a întreținut cu directoriĭ companiĭ de căĭ ferate carĭ au declarat că serviciul se face aproape normal. Directoriĭ s'aŭ arătat dispușĭ să discute revendicările personaluluĭ lor prin intermediarul primuluĭ ministru.

Revoluționariĭ Merle și Almeyreila au fost arestațĭ azĭ după amiază. Se asigură că multe mandate de arestare au fost lansate.

*

Paris, 1 Octombrie. — In urma întruniriĭ sindicatuluĭ industriilor electrice, ordinul de a înceta lucrul a fost trimes pe la ora șease seară în toate sectărele electrice. La 6 jum. lumina electrică a lipsit pe marele bulevard, precum și la palatul justițieĭ, la Eliseu și la ministerul de interne.

Tramvaiele electrice au trebuit să înceteze circulația și prăvăliile s'aŭ închis.

Erĭ după amiază firele telefonice dintre ministerul de interne și prefectura polițieĭ au fost tăiate. Primul ministru, d. Briand a conferit aseară cu ministrul de războiŭ și cu guvernatorul militar al capitaleĭ.

Garnizoana Parizuluĭ a fost considerabil întărită maĭ cu seamă în cavalerie și infanterie. Echipe de geniu aŭ fost trimise la sectarele electrice carĭ sînt în grevă precum și la uzina de aer comprimat din Quai dela Gare unde mașinile au fost stricate și nu vor putea fi puse în activitate decît după 48 de ore.

Trenul Paris-Bruxelles a fost restabilit aseară.

S'a jucat în toate teatrele capitaleĭ afară de Cluny.

Fizionomia bulevardelor e normală.

TRIBUNAL MARȚIAL

Paris, 1 Octombrie. — In cercurile oficioase se discută luarea unor măsurĭ maĭ severe împotriva șefilor greviștilor.

E vorba de instituirea unuĭ tribunal marțial, care să judece pe greviștĭ ca pe niște complotorĭ împotriva siguranțeĭ statuluĭ.

*

Paris, 1 Octombrie. — Comitetul executiv al uniuneĭ generale a lucrătorilor a ținut astă noapte o ședință secretă, pentru a hotărî asupra atitudineĭ ce are de luat față de greva dela căile ferate.

Nu s'a ajuns la nicĭ o hotărîre.

Au maĭ ținut aseară întrunire și impiegațiĭ trenurilor metropolitane, dar nicĭ aceștia n'aŭ ajuns la vreun rezultat.

*

Paris, 1 Octombrie. — Mereu se înmulțesc știrile asupra atentatelor contra trenurilor.

Pe linia trenuluĭ de Lyon care urma să sosească la 11 la Paris, necunoscuțĭ au pus o șină deacurmezișul fixînd-o.

Trenul care venea cu o viteză de 90 kilom. pe oră a trecut peste obstacol.

Călătoriĭ au simțit o puternică zguduire; accidente însă, nu s'aŭ întîmplat.

Liniile telegrafice și telefonice între Lyon și Grenoble au fost tăiate.

*

Lyon, 1 Oct. — In gara de acĭ a fost ars un sac poștal în care se aflaŭ ordine de mobilizare pentru greviștĭ.

Făptuitoriĭ nu se cunosc, după cum nu se cunosc nicĭ ceĭ aĭ atentatuluĭ din Rue de Berry.

— Deși electricianiĭ au declarat grevă, teatrele au putut da reprezentațiĭ de orece aveaŭ electricitate acumulată.

CONSILIU DE MINIȘTRI

— Prezidat de Fallières —

Paris, 1 Octombrie.— Președintele Fallières a prezidat erĭ un consiliu de miniștri, la care d. Viviani, ministrul munceĭ a vorbit miniștrilor despre măsurile ce sînt de luat față cu greva de la c. f.

GREVA SE DOMOLEȘTE

Paris, 1 Octombrie.— Unul din rezultatele măsurilor severe luate de guvern, este o domolire a greveĭ; la aceasta a contribuit maĭ ales ordinul de mobilizare.

Presa salută acest rezultat, cu bucurie.

Electricianiĭ au încercat să terorizeze iarășĭ Parisul, dar măsurile urgente luate de guvern au avut de rezultat limitarea greveĭ numaĭ la cîteva cartiere.

S'a dovedit că mișcarea electricianilor urmărea numaĭ scopurĭ politice.

Explozia din Paris

Paris, 1 Octombrie. — O bombă a făcut explozie la ora unu dim. Rue de Berry. O poartă de stejar a fost azvîrlită la o parte și fațada caseĭ a suferit cîte-va stricăciunĭ. Toate geamurile caselor vecine nu fost prefăcute în bucățĭ, dar nu a fost nicĭ un accident de persoane.

PRINCIPELE ALEXANDRU BOLNAV

Belgrad, 1 Octombrie.— După întoarcerea sa din manevre, principele moștenitor Alexandru s'a simțit indispus. După o observație de maĭ multe zile, mediciĭ aŭ diagnosticat un acces de tifos. Un specialist vienez a fost chemat telegrafic.

*

Viena, 1 Octombrie. — La ambasada de acĭ nu se știe nimic despre îmbolnăvirea principeluĭ moștenitor Alexandru, nicĭ despre chemarea unuĭ profesor specialist din Viena.

Criza din Grecia

Atena, 1 Octombrie. — Regele a conferit cu d-niĭ Essling, Theotokis și Rallys; mîine suveranul va chema și pe ceilalțĭ șefĭ de partide.

*

— „Tanin" declară că în cazul constituireĭ cabinetuluĭ grec în cap cu Venizelos, Poarta va rechema pe ministrul Turcieĭ la Atena și va înceta orice relațiĭ diplomatice cu Grecia.

COMEMORAREA LUI FERRER

Praga, 1 Octombrie.— Aseară cercul anarchiștilor „Wilhelm Koerber" a voit să țină o festivitate pentru a comemora ziua executăreĭ luĭ Ferrer.

Inainte cu un ceas festivitatea a fost împiedicată de poliție, prin alungarea participanților sosițĭ.

Atuncĭ membriĭ societățeĭ s'aŭ adunat la un restaurant.

Acĭ se produse un conflict violent între anarhiștĭ și poliție, care voia să evacueze sala.

Au fost arestațĭ 6 anarhiștĭ.

Demonstranțiĭ au condus pe tovarășiĭ lor pînă la poliție, unde aŭ spart ferestrele.

*

Madrid, 1 Octombrie. — Ziua aniversăreĭ morțeĭ cugetătoruluĭ Ferrer a fost sărbătorită acĭ prin numeroase întrunirĭ.

La Barcelona orĭ-ce manifestație colectivă a fost oprită împrejurul monumentuluĭ luĭ Ferrer. Pînă acum liniștea e desăvîrșită în întreaga Spanie.

Evenimentele din Portugalia

Londra, 1 Octombrie. — Din Gibraltar se anunță că regele Manuel se ocupă actualmente cu o descriere a propriilor sale întîmplărĭ și a acelora carĭ aŭ provocat proclamarea republiceĭ, și fuga familieĭ regale.

Regele este ajutat de mama sa, regina Amelia.

După intervenția, duceluĭ de Oporto, prima redigare a descriereĭ a fost schimbată.

Lucrarea va fi publicată în toate ziarele din lume.

In Portugalia ea va împărțită ca pamflete.

*

Londra, 1 Octombrie. — Reprezentantul Portugalieĭ din Anglia, marchizul de Sauveral a comunicat guvernuluĭ provizor din Lisabona că-șĭ consideră împlinită misiunea sa în Anglia.

Expozeul contelui Aehrenthal

Anexarea Bosniei. — Raporturile cu Turcia

[illegible]

... bosniace, mai cu seamă că complicațiunile se întîmplă foarte des din cauza situațiunilor nelămurite, ca de exemplu evenimentele de la 1866 și războiul ruso-japonez. Guvernul imperial a vrut să înlăture orice posibilitate de războiu, mai cu seamă cu Turcia și această speranță s'a realizat pe deplin; toate chestiunile pendinte cu Turcia [illegible] sau soluția lor a fost [illegible] într'un mod lămurit. Acum Austro-Ungaria poate oferi cu o deplină imparțialitate sprijinul ei noului regim otoman. Ca și celelalte puteri avem cel mai mare interes să vedem pe Turcia întărită și pot numai să repet că privim străduințele noului regim cu o bună-voință sinceră, sperînd că va ajunge a stabili o bună administrație și a întări puterile imperiului otoman înăuntru precum și în afară.

CHESTIA CRETANA

In ceea ce privește Creta, vom observa și în viitor rezerva pe care am arătat-o de la 1898 încoace, cu condiția ca nici o schimbare în situația insulei să nu se întîmple fără învoirea noastră. Vom primi întotdeauna o soluție provizorie sau definitivă bazată pe menținerea drepturilor suveranității otomane și în acord cu cele patru puteri protectoare.

RAPORTURILE CU MARILE PUTERI

Cancelarul spune cu bucurie că monarhia întreține cele mai bune raporturi cu toate puterile. Pe de altă parte, ultimele evenimente aŭ arătat că alianțele noastre aŭ o valoare reală și întrevederile mele cu d-nii Bethmann și di San Giuliano mi-aŭ dat prilejul dorit de a schimba cu acești bărbați de stat ideile noastre într'un mod intim și de a constata din noŭ o înțelegere deplină în părerile noastre. Menținerea acestor alianțe va fi și în viitor, e de prisos a insista, temelia cea mai solidă a politicei noastre; le vom întreține cît vom putea mai bine.

CE URMĂREȘTE TRIPLA ALIANȚĂ?

Tripla alianță nu amenință pe nimeni și judecăm grupul celorlalte puteri cu acea imparțialitate pe care dorim s'o aibe și față de noi. Vrem să întărim armonia între toate țările printr'o politică calmă și bine chibzuită, ne-amestecîndu-se nimeni în afacerile altuia.

Cu toate că, pentru moment nu e nici o chestie de mare importanță care ar putea să pricinuiască vre-o tensiune între puteri, acest pericol se poate ivi, dat fiind-că în timpul de față, viața noastră e foarte frămîntată și cursul evenimentelor atît de brusc; dar mai cu seamă din cauza excitabilităței opiniei publice în toate statele. Politica monarhiei are aceleași scopuri în raporturile sale cu puterile cele mari ca și față de chestiunile din Orientul Europei. Vrem pacea și menținerea echilibrului: aceasta era călăuza noastră în trecut și va fi și în viitor.

Vom putea îndeplini această sarcină dacă mai reușim să întreținem raporturi comerciale intime și reciproce cu vecinii noștri din sud-vest. După părerea mea, condițiunile acestor raporturi sînt favorabile, cu toate protestările adversarilor noștri cari se bizuie mai mult pe spiritul timpului de cît pe situația reală a lucrurilor. Am lucrat mereŭ în această direcție și voiŭ continua și în viitor, fiind convins că ținta esențială a monarhiei în relațiunile sale cu Orientul Europei trebue să fie într'o politică comercială cinstită. Oratorul zice că recunoaște dificultățile acestor chestiuni și că se va bucura dacă aceste raporturi se vor dezvolta treptat.

CONVENȚIA COMERCIALĂ CU ROMINIA ȘI STATELE BALCANICE

Cancelarul relevă că convențiile comerciale cu Rominia și cu Serbia sînt începuturi cari promit [illegible] Tratatul comercial cu Rominia [illegible] [illegible]

... cu aceste state vor fi terminate.

Prin stabilirea convențiunilor comerciale cu statele vecine din sud-vest, cancelarul vede, din punctul de vedere pur politic, un mijloc de a îmbunătăți într'un mod fericit raporturile amicale cu acele state.

Oratorul își exprimă speranța că în această privință se va înțelege cu delegațiunile.

Ministrul relevă că, precum Austro-Ungaria a recunoscut regatul bulgar, monarhia a salutat cu simpatie proclamarea Muntenegrului ca regat cu prilejul jubileului suveranului săŭ [illegible] meritos.

Cancelarul termină spunînd: Vrem să continuăm cu străduințele noastre pentru întărirea noastră înăuntru și pentru menținerea puterei noastre în afară. Acest scop poate fi ajuns numai dacă dispunem de o armată și de o marină care vor răspunde tuturor cerințelor politice externe. Dacă vrem să ne asigurăm un succes, nu putem renunța acestor două elemente.

Oratorul își încheie cuvîntarea spunînd că are convingerea că delegațiunile vor vota budgetul comun.

Expunerea cancelarului a fost viu aplaudată.

Ședința viitoare a comisiunei va fi Marți.

Zborurile dela Aerodrom

Aseară la aerodromul din Chitila aŭ avut loc zboruri interesante de pasageri executate de pilotul Molla cu aparatul Farman.

La ora 5 și 16 m. aparatul a fost scos din hangar. Se urcă în el principele Șerban Cantacuzino, elev pilot al aerodromului, avînd ca pasager pe pilotul Molla.

Principele Cantacuzino rulează cu aparatul Farman 11 minute, în care timp este inițiat de aviatorul Molla prin mijlocul aparatului „port-voce". D-sa a decolat în mai multe rînduri la înălțime de aproape 1 m., în incinta aerodromului.

La ora 5 și 47 m., fără a opri motorul, aviatorii schimbă rolurile și Molla execută un zbor de 18 m., înconjurînd comunele Ciocănești și Buftea, după care aterisează în condițiuni perfecte.

Printre persoanele cari aŭ luat parte la acest spectacol am remarcat pe d-na și d. Darvari, principele Albert Ghica, familia Covaciu, d-na Bialdini, frații Galiatafos-Brăila, d-nii Fulga și Nicolae Ion, inventatorul unui helicopter.

Azi se vor face la aceleași ore, noui zboruri. — *Per.*

Din Iași

O SOMAȚIE. — LUCRĂRILE DE ASANARE. — OPERETA GRIGORIU.

IAȘI, 1 Octombrie. — Administrația comunală a somat azi societatea Union Ban-Gesellschaft, făcînd-o responsabilă de întîrzierea în terminarea lucrărilor pentru aducerea apei. Somația s'a făcut prin portărei.

— Pînă acuma, comuna a cheltuit 72.000 lei pentru lucrările de asanare, hotărîte în urma inspecțiunei d-lui ministru Morțun.

Din suma mică de 86.000 lei, acordată de consiliul de miniștri, ministerul de interne n'a înaintat comunei de cît 80.000 lei.

— Trupa Grigoriu își anunță ultimele reprezentații, anume Sîmbătă în matineu Fata pădurarului și seara Pompierul de serviciu. Duminică Prinț și bandit, iar Luni ultima reprezentație cu Liliacul.

Dan.

Finanțe și Comerț

VALORI

Bursa din București

1 Octombrie

IMPRUMUTURI DE STAT ROMÂNE

Renta amort. 5%		Imprumutul	
[illegible]			

Creditul județean și comunal: 5% lei 100.80—100.65; idem 4½ [illegible] lei 92.55—92.40.

Creditul viticol: 91½—91.

Obligațiuni Comunale: *București* 4% din 1903 lei 88½—88.10; idem 4½ din anul 1906 lei 88½—88.10 idem 4% din anul 1910 lei 87½—87¼; idem 5% din anul 1910 lei 100.20 înch; idem com. *Craiova* 5% din 1906 lei 92½ înch; idem comuna *Ploești* 5% din 1906 lei 99¼ înch; idem com. *Iași* 4½ din 1906 lei 94½ înch.; idem 4½ din 1910 lei 94¼ înch.

Scrisuri fonciare rurale 5% lei 100¼ — 100; idem 4% lei 88¼ — 88.10.

Scrisuri urbane: *București* 5% lei 98.80 — 98.70; idem *Iași* 5% lei 95.65—95.40.

Bonurile Casei Rurale: 5% lei 99.70—99.60

Oblig. Camerei de Comerț: 5% lei 96 ½—95½.

Acțiuni: Banca Națională 5000 — 4980; Casa Rurală 505 înch; Banca Agricolă 540 — 538; Banca of. Roumania Ltd. 245 — 240; Banca de Scont din București lei 140 — 139; Banca Marmorosch-Blanck & Comp. lei 952 — 950; Banca de Credit Romîn lei 885 — 880; Banca Gen. Romînă lei 2035—2030; Banca de Credit și Scont lei 1970—1960 Banca populară din Pitești — —; Soc. com. tramwaelor București — — —; Soc. Rom. „Speranța" — — —.

Societăți de asigurare: Societatea Dacia-Romînia lei 1021 înch; Naționala lei 1165—1160; Generala lei 1185—1180.

Monede: Napoleon lei 20.15—20.10; coroana austriacă lei 1,05½ — 1.05; Rubla de hîrtie lei 2.69 — 2.68.

Scontur! și avansuri: Banca Națională, scont 5%; idem avans. pe dep. 5½%; Casa de dep. avans. pe dep. 1½%.

Schimb. — Cek: Londra 25.15 — 25.20; Paris lei 100.10 — 99.90; Berlin lei 123.42½—123.17½; Viena 104.95 — 104.85; Belgia 99.50 — 99.30.

Bursa din străinătate

Paris	30 Septembrie	
Banca de Paris		1840
„ Ottomană		682
Lozuri Turcești		—.—
Renta Franceză	3%	96.90
„ Romînă	5%	—.—
„ „	5%	—.—
„ „	4%	96.45
„ Italiană		103.—
„ Ungurească		95 40
„ Spaniolă		93.65
Schimb: Londra		252.35
„ Viena		104.75
„ Berlin		209.—
„ Amsterdam		123.31
„ Belgia	pierdere	1/2
„ Italia	pierdere	1/2
„ Elveția	pierdere	3/16
Renta Romînă convertită		91.25
Scompt		$2^7/_8$
Crédit Lyonez		1429

Tendința *fermă.*

VALORILE ROMÎNE

Berlin, 29 Septembrie

Rentă 5% din 1903	impr. 185 mil.		101.80
„ 4% „ 1889	„ 50	„	91.70
„ „ „ 1890	„ 274	„	95.—
„ „ „ 1891	„ 45	„	90.90
„ „ „ 1894	„ 120	„	91.20
„ „ „ 1896	„ 60	„	91.—
„ „ „ 1898	„ 180	„	91.40
„ „ „ 1905	conv.		91.60
„ „ „ 1905	A. și B.	„	91.10
„ „ „ 1908	70	„	90.25
Imprumutul orașului București:			
„ 4½%	1888		—.—
„ „ „	1895		96.10
„ „ „	1898		—.—

Frankfurt, 29 Septembrie. — Rentă romînă 4% 94.60. Noul imprumut romîn 101,70.

Triest, 29 Septembrie. — Soc. Agur. Dacia Romînia ——, Naționala —— Generala ——.

MARFURI

Cereale

(Date comunicate de Ministerul Industriei și Comerțului)

La Bursa din Brăila s'aŭ plătit azi 1 Octombrie, următoarele prețuri:

Prețurile din întîia coloană sînt pe suta de kilograme. Cele din coloana a doua sînt pe hectolitru.

[illegible]

Anvers		Lei pe 100 kgr.
		30
Grîu calitate superioară	—	19½
„ „ mijlocie	—	18—
„ „ inferioară	—	16—
Secară Helena, calitate superioară	—	13¼
„ Moldova, calit. mijlocie	—	13—
„ Muntenia, „ inferioară	—	12⅝
Orz, Orzoaică calitate superioară	—	14¾
Orz pentru fabricarea berei calit. mijlocie	—	12⅜
Orz pentru nutreț	—	11⅞
Ovăz	—	12—
Coltza	—	26¾
Naveta	—	25¾
Porumb Muntenia mare'n bob	—	12¼
„ Foxan	—	12¼
„ Moldova	—	12¾
Cincuantin calitate superioară	—	15¾
„ obișnuită	—	14¼

LONDRA

30 (13) Septembrie 1910

Deschiderea susținută, mai mult fermă.

Grîul ferm ținut. Rusia pare că temporizează cererea mai scumpă. Se crede că prețurile actuale sînt destul de joase. Prețurile absolut neschimbate, ca și eri, adică:

1% corpuri străine 80-81 kgr. la hl. 19.69 fr.

2% corpuri străine 80-81 kgr. la hl. 19.57 fr.

3% corpuri străine 79-80 kgr. la hl. 19.29 fr.

3% corpuri străine 78-79 kgr. cu hl. 19.15 fr.

3% corpuri străine 77-78 kgr. la hl. 18.86 fr.

5% corpuri străine 76-77 kgr. la hl. 18.18 Octombrie-Noembrie.

LIVERPOOL

Grîul închide cu:
20.10 fr. pe % kgr. Octombrie.
30.24 fr. pe % kgr. Decembrie.
20.24 fr. pe % kgr. Martie.
Porumbul, orzul, ovăzul, neschimbate.

N. B. — Prețurile se înțeleg cif. pe % kgr.

AGENȚIA TELEGRAFICA ROMINA

Anvers	Franci 100 pe klgr.
	30
Colza sănătoasă pro. calit. mai bună Disponibil	28²/₈
Naveta „ „	26²/₈
Grîul inf. Sept. Oct.	18—
„ sup. 80 „ 2%	20 —
„ inf. disponibil	17⁶/₈
„ sup. „	19⁶/₈
Porumb inferior pro. Aug. Sept.	13—
„ superior pro.	13⅛
„ infer. disponibil	12⅞
„ super. „	13⅛

Londra	30

Grîul susținut, vînzătorii mențin prețurile cumpărătorii rezervați.
Porumbul ferm, oferte mai numeroase.
Orzul calm, cumpărătorii rezervați.
Ovăzul slab, cerere slabă.

Liverpool	Shillingi pe cental	
	29	30
Grîul Octombrie	7/3,6/8	7/3,4/8
„ Decembrie	7/3,7/8	7/3,4/8
Porumbul Septembrie	5/5,4/8	5/5,5/8
„ Octombrie	5/6,1/8	5/6,1/8

Paris	Franci pe 100 klgr.	
	29	30
Grâul Noem.-Febr.	27.70	27,90
„ Ian.-Apr.	27,60	27,80
Făina Noem.-Febr.	36,75	36,80
„ Ian.-Apr.	36,55	36,75
Ulei colza Sept.	60,75	60,75
„ „ Oct.	61,—	61,25
„ „ Noem.-Dec.	62.25	62,50
„ „ Ian.-Apr.	63,—	63,25

Berlin	Mărci pe tonă	
	29	30
Grâul Sept	203,—	—,—
„ Decembrie	207,50	—,—
Secara Sept.	152,75	—,—
„ Dec.	160,—	159,50
Porumbul Sept.	——	——
„ Dec.	——	——
Rubla la Berlin	216,75	216,75

New-York	Cenți pe bushel	
	29	30
Grîul:		
Deschiderea Dec.		
Inchiderea:		
I Disponibil	104,⅜	103,⅞
II „ Dec.	100,²/₈	99,⁶/₈
III „ Mai	103,⁴/₈	102,⅝
IV „ Iulie	108,—	107,—
Vînzări 1.400.000	—,—	—,—
Porumbul Iulie	58,²/₈	57,⁶/₈
„ Spt.	56,⅛	—,—
„ Dec.	59,—	—,—
„ Mai	—,—	—,—

Chicago	29	30
Grîul:		
Deschiderea Dec.		
Inchiderea:		
I. Sept.	[illegible]	[illegible]
II. Decembrie	[illegible]	[illegible]
III. Mai	[illegible]	[illegible]
Porumbul Dec.	[illegible]	[illegible]
„ Sep.	[illegible]	[illegible]
„ Dec.	[illegible]	[illegible]
„ Mai	[illegible]	[illegible]

INCHIDEREA DIN 1 OCT. 1910

LIVERPOOL

Grîul: după fluctuațiuni moderate, slăbi din lipsă de influențe speciale. Vînzări 450.000 centale.

Porumbul: piața de un caracter normal din lipsă de influențe speciale. Vînzări 100.000 centale.

LONDRA

Vînzări: Un cargo grîu Azof-Marea Neagră cu 492 lbs Noembrie după eșantilion cu 42—10 jum.

O parcelă orz Marea neagră 400 lbs tale-cuale pro Dec.-Ianuarie cu 17-9.

Idem parcelă pro Nov.—Decembrie cu 17-4 jum.

AMERICA

New-York și Chicago: Grîu deschide ferm.

Urcarea continuă din cauza știrilor primite prin cablu, a evaluărei de export mai mic din Argentina.

O scădere are loc apoi din cauza evaluărei ridicate a recoltei din Canada, a vînzărilor casei Armour, a raportului favorabil despre recolta în Argentina.

O nouă urcare e datorită raportului „Cincinati Price Curent" spre urcare, pronosticurilor de timp uscat la sudvest, cumpărărilor făcute.

Din nou urmează scădere din cauza cererilor puțin satisfăcătoare pentru export, din cauza realizărilor, a tendinței greoaie a piețelor interne, Winipeg, din cauza vînzărilor spre a preveni pagube ulterioare

Piața închide a la baisse.

Porumbul deschide ferm.

E întîi creștere ca și porumbul și din pricina cumpărărilor făcute.

O scădere urmează din cauza timpului favorabil la vest, a raportului spre scădere. „Cincinati Price Curent" a ofertelor mari ale fermierilor; prețurile mai scad în simpatie cu grîul și din cauza vînzărilor caselor de comision.

Piața închide slabă.

Petroleul

(Inchiderea din 30/13 Sept. 1910)

Hamburg.—Tendința calmă. Petroleum Standard white spot 6 pro 50 kgr.

New-York.—Tendința deprimată. Petroleum refined in cases 9,40 cts pro gallon; Standard white în New-York, 7,40; în Philadelphia 7,40; Credit Balances 1,30; in tanks 3,90.

Cota apelor Dunărei

Pe ziua de 1/14 Octombrie 1910

In Romînia: Crește la Turnu-Severin, iar în celelalte porturi scade.

Deplasări

Pasagerii sosiți pe ziua de 30 SEPTEMBRIE 1910

HOTEL BULEVARD: Iorga Radu, Bîrlad; Petre Balaciu, gara Balaci; Mihail Orleanu, Galați; V. G. Sipsom, Buzău; Vilhelm Verthamer, Londra; Henri Brunet, Buzău; Constantin Kogălniceanu, Rusciuk; Vaston Rutherford, Londra; Alfred Eduard, Londra; Richard Barnet, Londra.

HOTEL CAPȘA: B. Tomaidi, Giurgiu; contesa Divone, Pufești.

HOTEL CENTRAL: Gheorghe Theodorescu, Roșiori de Vede; Julius Blanc Focșani; I. Popescu, loco; Theodor Grigoriu, Galați; Nicu Cepleanu, loco; Ioan Niculescu, Giurgiu.

HOTEL CAROL: Grinberg Iulius, Constanța; Goldschmidt Walter, Berlin; Blau Iosef, Brăila; Grasser Alfred Budapesta; Zimmerman Adolf, Schlukenhaus; Vasilescu Petre, Constanța; Petrov Christian Focșani.

HOTEL DACIA: Constantinescu Stefan, Osica de sus; Popescu Ioan, Seaca; Ilie Marin, Alternați; Ionescu Petre, Osia de sus; Theodorescu Theodor, Roman; Dimirache Dumitru, T.-Măgurele; Apostolide oIncu, Iași; Niculescu Ioan, Constanța; Bairam Mehmed, Alexandria; Stănculescu Ioan, Giurgiu; Paulceanu Ioan, Slatina; Cristovici Maria, Giurgiu; Garoflide Traian, Buzău; Buchmeanu Const., Călărași.

HOTEL FRASCATI.— Dr. G. Soiu, Caracal; d-na Mari Nabatcef, Zimnicea; Eugen Wirbatz, Focșani; Rudolf Rubiner, Viena; Maurice Virane, Viena; Vasile Lascar, Galați; Titi Popovici, Drăgănești; căpitan Mallaca, R.-Vîlcea.

HOTEL DE FRANȚA: dr. A. P. Șerbănescu, Huși; căp. Budescu, Giurgiu; Stefan Gheorghiu, Focșani; Gust Enght Ghemnitz; Iosef Zal, Giurgiu; C. Ivanovici, Brănești; Petre Nițeanu, Craioga; P. V. Crăngulescu, Focșani; Lache Profiriu, Focșani; căp. Negoescu, Călăroși; Ion Haneiu, R.-Vîlcea; N. Ionescu, Slobozia; Lugea Lezza, Cîmpina; căp. aBrdescu, oBtoșani; C. Boicu, Craiova.

HOTEL GABROVENI: Gh. Proco, Murgeni; Niță Bontșcu, Slatina; Coman Spătaru, M. Staicovici Focșani; M. Popescu, Roșiori; Ion Dumitrescu, Jean Tănăsescu, Roșiori; Th. Thifosu, Călărași; M. Popovici, Pitești; M. I. Gheorghiu, Giurgiu; Nicu Popovici, Pitești; Z. Ttodorescu, Romanați; Gh. Solomon, Romanați; Vasile Alexandrescu, R.-Vîlcea; T. Nicolaid, Ion Gheorghiu, Tirgoviște; Alexandru Oprescu, Ploești; Nicu Petrovici.

HOTEL HIGH-LIFE: Petre Radu, Constanța; Boltanu Ioan, Fălciu; Polak Louis, Budapesta; Radef Vladimir Constanța; Opran August, C.-Lung; Cristea C., Iași; Bogădănescu M., loco; Spisaronschy dr. Giurgiu; dr. Bruckner, Sibiu; dr. Orendy Iulius, Sibiu; Popescu Gr., Ploești; Iontscu cu d-na, Alexandria.

HOTEL KIRIAZI: D-na Metaxa N. Roralic, Athena; Săncescu Ion, Ploești; Anastasiu Gh. Anastase, Purani; Mateescu Theodor, loco; Zaharia Strati, Iași; Petrescu Ion, loco; Iordănescu Ghiță, loco; Mateescu Nicolae, loco; Duneas Ilias, Brăila; Panaitescu Petre loco; Mărescu Stefan, Cimpina.

HOTEL METROPOL: Pisofschi, Iași; d-na Dumitriu, Craiova; locot. G. Vizante, Iași; d-na maior Ciulei, Slatina; Theodor Halla, Mărășești; Ioanițiu, loco; d-na dr. Fodor cu fiu, Abrud; Thoma Herescu, Craiova.

HOTEL MINERVA: T. Popescu, Corabia; V. Georgescu, Urziceni; Nae Popescu, Comana; V. Titus, loco; G. Panaitopol, C.-Lung; N. Spiropol, loco; E. Zmeli, Tirgoviște; P. Perlea, Brăila; I. Simionescu, Prahova.

HOTEL PRINCIAR: Senator Lovinescu, Fălticeni; Anastasiu Gheorghe, Urziceni; Theodoru Meltiade, Urziceni; Vasile Marinescu, Ialomița; Georgescu, Galați; Meți I., Ploești; Iliescu Ion, Pitești; Niculescu Galoți; Somnea D., Țăndărei; d-na Boambă, Bragadiru; Jean Lacvitz cu d-na, Sinaia; Caharan Ioan, Cimpina; Cămănescu, Iosef, Bușteni; Iliescu Pavel, Giurgiu; d-na Costăchescu Natalia, Tecuci; Constantinescu, Bragadir; Jugel Herman, Raichenbach; Theodoru Matilda, Urziceni; col. Bosea, Botoșani.

HOTEL ROMINIA: B. Melidonian, C.-Vodă; I. Constantinescu, loco; Aurel Iorgulescu, Sinaia; Ivanciu Ion, loco; Costică Grigorescu, Mizil; N. Petrescu, Cimpina; Aurel Dimitrescu, Slobozia; A Erder, Galați.

HOTEL REGAL: Alexandrescu Victor, Caracal; Ciupercescu Ioan, Constanța; Corbu, Ploești; Doga Zisu, Aprozi; Champanert Georges, Constanța; Raicovici, iGurgiu; Iorgulescu Tache, Tunari; lt. Ionescu Stefan, C.-Lung; Dimulescu, Giurgiu; Vulpe Aurel, Galați; Gavrilescu Vasile, Goldtz; d-na Sea, Buzău; Lăzărescu, Ploești; lt. Popescu, Focșani; d-na Constantinescu, Focșani; d-na Panaitescu, Pitești; Ionescu C-tin, Pitești; dna Barbavici, Băilești; Danilescu Ioan, Băilești; lt. Pazlogu, Constanța; Rădulescu Ioan, Constanța; Gudin Nicolae, Corabia; Ivănescu Radu, Corabia

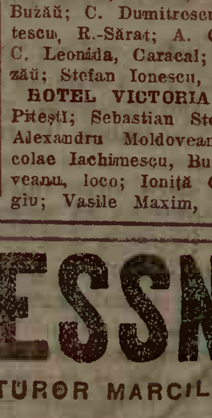
HOTEL SPLENDID: George Nitchell Hall, Londra; William A. Stathan, Londra; Puiu Carteanu, Severin; C. I. Geblescu, Craiova; C. Romanescu, Fălticeni; N. Catargiu, Pașcani; P. Zaharescu cu d-na, Buzău; dr. N. Leon, Iași; Gh. Lerescu, Bascov; Ion Vineș cu d-na Brăila; M. Oromulo, Craiova; Paul Schmedzke, Darmantz; St. Săftoiu, Brăila.

HOTEL TRANSILVANIA: Stefan Georgescu, Ioan Dumitrescu, Dumitru Angelescu, loco; Ioan Vasilescu, Cimpina; Gian Bino, loco; Maria Totolană oBrbești; D. Grinberg, loco; Ionel Constantinescu, loco; Carol Calman, loco.

HOTEL UNION: Săndulescu N., Sulina; Moraiu Ion, Hîrșova; Dumitrescu Ion, Constanța; d-na Lungu P., aBcău; dr. Filipescu Ion, Galați; Aslan George Giurgiu; Ghica I., loco; Constantinescu C., Constanța; Macedonescu C., Cimpina; Ghiță Ionescu, Sinaia; Nicea N., Constanța; Andianescu Tirgoviște; Teodorescu Lică, Iași; Dăulescu I., Craiova; Virnberg loco; locot. Macovescu, Calafat; Fedeleș, Craiova; Zaucioviei, loco; Arghir Grigore, Brăila; Stefănescu Ion, P.-Neamț; Niculescu Ion, Băilești; Pârvulescu Gheorghe, Ploești; căpitan Petrescu I., Riu Vadului; sub-locot. Mihăilescu, Craiova; sub-locot. onstantinescu, Craiova; d-na Basic Marie, loco; Dumitriu Teodor, huși; Danilescu, loco.

HOTEL UNIVERSAL: Lazăr Bruchner, Călărași; Costică Ionescu, Călărași; Avram Moritz, Ploești; C-tin Dimitriu, Giurgiu; Jorgi Ionescu, Sinaia; Ioan Bellu, Brăila; Max Steinberg, Buzău; C. Dumitrescu, loco; D. Preotescu, R.-Sărat; A. Grimberg, Ploești; C. Leonida, Caracal; Gh. Vasiliu, Buzău; Stefan Ionescu, Craiova.

HOTEL VICTORIA: Ion Torcătoru, Pitești; Sebastian Stefănescu, Caracal; Alexandru Moldoveanu, C.-Lung; Nicolae Iachimescu, Buzău; Alex. Moldoveanu, loco; Ioniță Corcodeanu, Giurgiu; Vasile Maxim, Ploești;

44 FOIȚA ZIARULUI „ADEVERUL"

TAINA GEMENILOR

(COEURS JUMEAUX)

— Mare roman criminal —

de MARC MARIO

CAP. XVIII.

TRAS PE SFOARĂ

... un jandarm și deschise un ochiŭ de fereastră cera era făcut în ștejarul ușei.

— Ce e?

— Aș vrea să ies, răspunse Polul. M'aŭ luat eri fiind-că mă cam întrecusem cu băutura, dar acum s'a isprăvit.... am de lucru, e vremea să mă duc.

— Bine, stai liniștit, zise jandarmul. Cînd o veni vremea să te scoatem, o să fii scos.

— Dar de ora [illegible] de la casă văzînd că nu mai vine.

Dar ghișeul se închise.

Ușa celulei se deschise abia pe la orele zece.

Polul se găsea în fața vagmistrului jandarmeriei și a lui Marius Cabasson, însoțit de doi agenți ai siguranței.

El îl recunoscu îndată.

Jandarmeria telegrafiase serviciului de siguranță și dăduse semnalmentele omului arestat în gară, care striga pe Parigot.

— Roșcatul! bravo! își zise îndată Cabasson.

Inspectorul siguranței fusese cu noroc în ziua aceia.

Agenții Roussel și Pommier, pe cari-i pusese în observație în gara Marsilia, recunoscură îndat după picioarele sale arcuite și după tipul săŭ caracteristic pe Filip Gavos, zis Racul, pe care niște factori îl găsiseră adormit în trenul de Aix și pe care îl susțineaŭ, căci era încă turtă de beat.

Puseră mîna pe el, îl urcară într'o trăsură și-l duseră la comisarul special.

In momentul acela venise telegrama jandarmeriei din Aix.

Cabasson plecă îndată cu doi agenți ai lui.

Il era ușor să-și închipue ce se petrecuse.

Polul și cu Racul se duseseră la Aix să chefuiască și se îmbătaseră bine.

Era un adevărat noroc că putea face două lovituri dintr'o dată.

— Ai, ah, flăcăule! zi, [illegible] prins? făcu politistul cu bucurie.

Cu capul în jos, roșcatul aruncă pe dedesubt priviri furioase, ca o fiară prinsă în cursă.

— Zi aŭ venit să tragi un chef la Aix cu „amicul" tăŭ Gavos cu banii luați dela castelul Rochettes... Ei, băeții stați bine! Haiŭ, urmează.... cei doui agenți puseră mîna pe Polul și-l scoaseră din celulă.

Il duseră în biroul șefului brigadei.

Cabasson verifică obiectele ce se găsiseră în buzunarele banditului: un cuțit catalan, un portofel cu ceva mai mult de o sută de lei, un ceasornic de argint cu un lanț și o cheie.

Apoi îl întrebă:

— Dar pe Parigot nu l-ai lăsat?

Roșcatul nu răspunse.

— Te-ai lăsat, zicînd, a văzut că-l compromiți cu-beția ta? urmă polițistul. Dar nu-i nimic, punem noi ghiara pe el!

Banditul delă din umeri, și avu un zîmbet batjocoritor.

— Hei! faceți cu greu la deal și greu la vale! o să asudați rău ca să-l prindeți.

— Crezi?

— Firește! El e departe și aleargă mereŭ!

— N'avea grijă... îl prindem, noi dinozori!

Roșcatul fu dus la gară de cei doi agenți însărcinați să-l escorteze pînă la Marsilia.

Cabasson rămase singur la Aix.

Se informa în gară despre condițiile în cari se făcuse arestarea lui Louis Leturc și ceia ce află îl făcu să înțeleagă ce se petrecuse.

Cei doi bețivi fuseseră văzuți de amploiații gărei cînd luaseră trenul care se formase la Aix.

Amploiatul care văzu pe Polul eșind din vagon pe partea nepermisă, lămuri că voia să se ducă la un prieten pe care îl numea Parigot și care, probabil, se găsea în trenul ce venea din Marsilia.

— Unde se ducea acest tren? întrebă Cabasson.

— Era trenul de Grenoble, răspunse amploiatul.

Inspectorul telegrafia îndată la Grenoble, dînd semnalmentele lui Perigot, întrebînd dacă a fost văzut și cerînd să se facă cercetări, apoi cu cel dintîiŭ tren, plecă și el la aceeaș destinație.

Toate sforțările dibaciului polițist fură zadarnice. Perigot îi scăpase.

Șeful banditilor era prea deștept ca să-și urmeze călătoria după cele ce se petrecuseră.

Furios împotriva Polului, care îl strigase numele în plină gară, se gîndise îndată să dispară, prevăzînd foarte înțelepteşte ce avea să se întîmple.

Linia asta nu mai era sigură pentru dînsul, căci avea să fie mereŭ și bine supraveghiată.

După ce trecu bariera, dincolo de gară, o luă pe partea umbrată, inadins, și se întoarse tot în gară.

Luase o hotărîre.

La ghișeŭ văzu o femee care cerea un bilet pentru Rognac.

— Scuză-mă, d-nă, îi zise el dîndu-i în mînă zece lei, fii bună și ia-mi un bilet de clasa a doua pentru Rognac; am venit tîrziŭ și aș vrea să mă duc să văd cum aranjez cu bagajele mele.

Măsura asta era bună, căci astfel Parigot nu era văzut de distribuitorul de bilet.

După ce-și luă biletul, în loc să intre pe cheŭ prin sala de așteptare, trecu prin bufet, scăpînd astfel din nou de controlul amploiaților.

— Și acuma, căutați-mă pe linia Grenoble! își zise el, în momentul cînd trenul plecă.

Făcînd aluzie la ce se petrecuse la Aix, d. Girolles vestise pe judecătorul de instrucție că inspectorul Cabasson e pe o urmă bună și că în curînd o să pue mîna pe șeful bandei.

Inspectorul se informă pe toată linia.

Parigot nu fusese văzut în nici o gară.

De asemenea, la Grenoble nimeni nu-l recunoscuse.

Totuși, urma asta nu putea fi părăsită mai înainte de a fi făcut tot ce era cu putință.

— De sigur, Parigot, care e dat dracului, își zicea Marius Cabasson, și-a luat toate precauțiunile și a făcut așa ca să treacă neobservat, ceea ce nu-i greŭ pentru un om ca el... dar dînsul trebue să aibe pe aici o treabă, asta-i sigur!

Se înțelese cu comisarul principal al orașului și un agent fu postat la gară, pentru cazul cînd Parigot ar relua trenul, pe cînd un alt agent, pus la dispoziția sa, călăuzi pe polițist în cercetările pe cari le făcu.

Cabasson petrecu astfel aproape patruzeci și opt de ceasuri la Grenoble, dar trebui să se întoarcă la Marsilia spunîndu-și:

— S'a isprăvit, m'a tras pe sfoară!

CAP. XIX

INTEROGATORII

Din cei șease banditi ce se știa că aŭ luat parte la crima din Aygalades, justiția avea cinci în mînă.

Numai șeful scăpase de toate căutările.

Camerista d-nei Fontanes îi recunoscuse formal pe toți, afară de Racul, pe care, în turburarea ei, nu-l văzuse.

Mizerabilii nu putuseră opune nici o denegare.

Ei nu căutaŭ de cît să ușureze răspunderea lor, micșorînd partea pe care o jucaseră la crimă.

D. de Manuel le dăduse doi avocați din oficiu, pe d-nii Marsolin și Vernier.

Silința pe care și-o dete magistratul, înainte de a veni la cercetarea crimei, pe care o va reconstitui pe urmă la fața locului pentru a fixa rolul fie-căruia inculpat, fu să stabilească în ce chip ea fusese plănuită și preparată.

(Va urma)

Tipografia, Redacția și Administrația Strada Sărindar 11 — Editura Soc. anonime pe Acțiuni „Adeverul" — Girant Responsabil Nicolae Stănescu